

**ODRAZI se
ZNANJEM
POKRENI
zajednicu**

**Društveno korisno
učenje u praksi**

IMPRESUM

Izdavač

ODRAZ-Održivi razvoj zajednice

Uredništvo

Ksenija Vorberger, ODRAZ

Doc.dr.sc. Morana Fudurić, Ekonomski fakultet-Zagreb

Trpimir Jeronim Ježić, Grafički fakultet

Saša Borovnjak, Life Potential

Tekst uredile

Lidija Pavić-Rogošić

Ksenija Vorberger

Elizabet Gašparov

Grafičko oblikovanje

Ksenija Vorberger

Tisak

Act Printlab d.o.o.

Godina izdanja

2020.

Naklada

200 primjeraka

ISBN 978-953-7765-14-9 (elektroničko izdanje)

Priručnik o metodi društveno korisnog učenja pripremljen je tijekom provedbe projekta "Održi se znanjem - pokreni zajednicu": Fakulteti i udruge zajedno za održivi razvoj lokalnih zajednica (UP.04.2.1.02.0024).

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda te Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost ODRAZ-a i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta Europske unije i Ureda za udruge Vlade RH.

Za više informacija o Europskom socijalnom fondu posjetite www.esf.hr

Za više informacija o fondovima EU-a posjetite www.strukturnifondovi.hr

Publikacija je u elektroničkom izdanju dostupna na www.odraz.hr

Europska unija
"Zajedno do fondova EU"

E UČINKOVITI
S LJUDSKI
F POTENCIJALI

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda te Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske. Sadržaj ovog teksta isključiva je odgovornost ODRAZ-a.

 Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet

Sveučilište u Zagrebu
Grafički fakultet

ODRAZI se ZNANJEM!

Društveno korisno učenje u praksi

**Suradnja Ekonomskog i Grafičkog fakulteta
Sveučilišta u Zagrebu kroz uključivanje studenata
u rad udruga putem metode DKU-a**

SADRŽAJ

Uvod	1
O društveno korisnom učenju	2
Provedba metode DKU-a u projektu „Odrizi se znanjem”	6
Osvrti na provedbu metode društveno korisnog učenja	20
Što smo naučili	31
Prilozi	32
O projektu “Odrizi se znanjem - pokreni zajednicu”	43

Uvod

Priručnik "Održi se znanjem - društveno korisno učenje u praksi" pripremljen je tijekom provedbe projekta "Održi se znanjem - pokreni zajednicu": Fakulteti i udruge zajedno za održivi razvoj lokalnih zajednica. Projekt je osmišljen s idejom poticanja i podrške suradnji visokoobrazovnih institucija i organizacija civilnog društva (OCD-a) primjenom metode društveno korisnog učenja (DKU-a) i izravnim uključivanjem studenata u rad udruga za razvoj zajednice i opće dobro. U aktivnosti projekta su bili uključeni studenti i nastavnici dva fakulteta (Ekonomski i Grafički fakultet Sveučilišta u Zagrebu) koji su provodili metodu društveno korisnog učenja u 13 kolegija. U projekt je bilo uključeno i 20 zagrebačkih udruga.

Tijekom projekta proveden je modularni trening-program za nastavnike s fakulteta te predstavnike udruga. Proveden je i niz edukativnih radionica za studente. Ukupno je 40 studenata bilo aktivno angažirano u udrugama, gdje su uz podršku mentora, timski radili na konkretnim zadacima unaprjeđenja vidljivosti i boljeg upravljanja. Ovaj smo priručnik pripremili kako bismo predstavili naše iskustvo u provedbi te metode i olakšali onima koji se spremaju provesti DKU.

Priručnik je namijenjen sveučilišnim nastavnicima koji metodu društveno korisnog učenja uključuju u svoje predmete i organizacijama civilnoga društva s kojima surađuju.

Priručnik sadrži:

- ✓ kratki opis društveno korisnog učenja
- ✓ opis pripreme i provedbe metode DKU-a tijekom projekta
- ✓ osvrt nastavnika, predstavnika udruga i studenata na provedbu metode DKU-a
- ✓ sažetak naučenog tijekom provedbe projekta
- ✓ obrasce osmišljene za kvalitetniju provedbu i praćenje procesa DKU-a.

O društveno korisnom učenju

Što je društveno korisno učenje?

Društveno korisno učenje ili model učenja zalaganjem u zajednici je nastavna metoda iskustvenog učenja kojom studenti svoja teorijska znanja stečena na fakultetu primjenjuju u stvarnom životu, dajući doprinos razvoju svoje zajednice¹. Aktivno sudjelujući u rješavanju konkretnih društvenih problema i angažirajući se u udrugama ili drugim organizacijama, studenti se susreću sa stvarnim situacijama i preprekama koje ih potiču na razmišljanje o kreativnim i inovativnim rješenjima, doprinoseći tako i osobnom razvoju.

Sudjelujući u društveno korisnom učenju (skraćeno DKU) studenti uče ne samo kako povezati teoriju i praksu, već i kako pomoći drugima, kako se uključiti u život zajednice i kako doprinijeti svojim znanjem rješavanju prepoznatih problema, zajedno s drugim akterima. Cilj društveno korisnog učenja je pomoći studentima da shvate relevantnost i mogućnost primjene stečenog akademskog znanja u stvarnom svijetu.

Uključivanjem u rad organizacija civilnog društva, studenti se povezuju s relevantnim dionicima u zajednici i stječu dodatna znanja i vještine, što im kasnije može pomoći u bržem pronalasku posla nakon završetka studija. Dugoročni rezultat primjene društveno korisnog učenja i međusektorske suradnje je odgoj aktivnih i odgovornih građana koji će nastaviti davati svoj doprinos održivom razvoju zajednice.

John Dewey i Paolo Freire

Ideja o društveno korisnom učenju povezuje se s **Johnom Deweyom**², jednim od prvih kritičara tradicionalnog obrazovanja. Dewey je vjerovao da se tradicionalno znanje ne može povezati sa situacijama s kojima se studenti suočavaju u stvarnom životu, što za posljedicu ima brzo zaboravljanje onoga što je naučeno. Slijedom toga, zagovarao je aktivno sudjelovanje studenata u nastavnom procesu, promišljanje novih ideja i njihovo provjeravanje u različitim društvenim uvjetima. Podržavao je suradnju između sveučilišta i organizacija iz zajednice, stavljajući studente u idealnu poziciju za učenje – iskustvena situacija koja zahtijeva osmišljavanje odgovora na potrebe i probleme u zajednici.

Paolo Freire³ je bio jedan od vodećih svjetskih edukatora koji je predlagao sustav obrazovanja u kojem učenik kritički preispituje, razmišlja i sam donosi zaključke o brojnim pitanjima rada i života, kulture, vjere, znanja. „Oni su obrazovanje doživljavali kao ključni mehanizam poticanja kritičkog promišljanja i aktivnog građanstva. U središte svojih teza stavljaju iskustvo, u snažnu vezu dovode aktivno zalaganje, refleksiju (i kritičko promišljanje) i učenje, naglašavaju dijalog i suradnju, a povezuje ih i trajna nada da se društvene promjene mogu postići kroz obrazovanje povezano sa zalaganjem u zajednici.“ (Ćulum, Ledić, 2010).

-
- 1 Prilagođeno prema: Ćulum, B. i Ledić, J. 2010. „Učenje zalaganjem u zajednici – integracija visokoškolske nastave i zajednice u procesu obrazovanja društveno odgovornih i aktivnih građana“. Revija za socijalnu politiku, 17(1):71–88; Mikelić Preradović (2009.); <https://doniranjehrane.org/hr/novosti/sto-je-zapravo-dku-ili-punim-nazivom-drustveno-korisno-ucenje-182/> (pristupljeno 11. 11. 2019.), <http://www.dku.efst.hr/drustveno-kor-isno-ucenje-u-hrvatskoj/> (pristupljeno 11. 11. 2019.); https://bib.irb.hr/datoteka/850185.Interes_studenata_za_drustveno_korisno_ucenje.pdf (pristupljeno 13. 11. 2019.); <http://gdobrinja.edu.ba/wp-content/uploads/2018/11/prirucnik.pdf> (pristupljeno 13. 11. 2019.)
  - 2 John Dewey (1859. - 1952.) bio je američki filozof, psiholog i pedagog, osnivač filozofskog pokreta poznatog kao pragmatizam, pionir funkcionalne psihologije i vođa progresivnog pokreta u obrazovanju u SAD-u tijekom prve polovice 20. stoljeća.
  - 3 Freirina knjiga “Pedagogija obespravljenih”, koja je prvi put objavljena 1970., smatra se obaveznom literaturom za sve koji obrazovanje povezuju sa socijalnim promjenama i “klasikom u sferi odgoja i obrazovanja”. ODRAZ je 2002. ovo djelo preveo na hrvatski jezik.

Razlikujmo DKU od volontiranja i stručne prakse

Volontiranje je dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge ili aktivnosti za dobrobit druge osobe ili za zajedničku dobrobit⁴. Nije nužno povezano s nastavom. Naglasak je na pomoći drugima te korist prvenstveno imaju oni za koje se aktivnost obavlja.

Stručna praksa⁵ je u izravnoj vezi sa studijem te omogućava studentima stjecanje praktičnih vještina i primjenu stečenih teorijskih znanja. Naglasak je na osiguravanju primjene naučenoga i usavršavanju vještina u procesu učenja, a korist imaju sami studenti. Korist imaju i poslodavci koji imaju priliku procijeniti studente na praksi kao potencijalne zaposlenike.

Naglasak kod DKU-a je na povezivanju formalnog obrazovanja s djelovanjem u zajednici odnosno uspostavljanju suradnje akademskog i civilnog sektora. Na taj se način fakulteti približavaju društvenoj okolini i organizacijama civilnog društva (OCD), uspostavlja se razumijevanje o ulogama pojedinog sektora i dobrobiti zajedničkog djelovanja. Angažmanom u OCD-u i lokalnoj zajednici, studentima se daje osjećaj da čine nešto korisno za zajednicu te da mogu doprinijeti svojim angažmanom boljitku zajednice.

Zašto društveno korisno učenje?

*“Tek primjenom, znanje postaje postojano.”
John Dewey*

Iskustvo društveno korisnog učenja nadilazi tradicionalno učenje u učionici. DKU holistički integrira ciljeve učenja u nastavi s onima vezanim uz prioritete i rad u zajednici. Studenti sudjeluju u procesu DKU-a i kao učenici i kao članovi zajednice. Angažman u organizacijama civilnog društva studentima pruža priliku za kritičko promišljanje, učenje iz konteksta zajednice i oblikovanje vrijednosti temeljem iskustva.

DKU potiče svrhovito i aktivno sudjelovanje studenata u lokalnoj zajednici - u projektima osmišljenima u suradnji s predstavnicima organizacija u kojima su angažirani. Cilj je aktivnije zalaganje studenata u zajednici u kojoj žive i u kojoj će sutra profesionalno djelovati i živjeti.

Znanja i vještine koje studenti stječu na fakultetu važna su za njihov profesionalni i osobni razvoj, no najčešće ne i dovoljna za njihov aktivni angažman u zajednici i razvoju društva. Studenti sudjelovanjem u društveno korisnom učenju stječu dodatna znanja, vještine i iskustva osmišljavanjem i provedbom aktivnosti temeljem procjene potreba u zajednici. Angažirajući se u OCD-ima postaju svjesniji problema s kojima se zajednice susreću te raste njihov osjećaj odgovornosti za rješavanje društvenih problema. Studenti često ostaju aktivni u organizacijama u kojima su provodili DKU.

⁴ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o volonterstvu (NN 22/13)

⁵ Više o stručnoj praksi: http://inicijativazamlade.hup.hr/wp-content/uploads/2018/11/IZM_Priru%C4%8Dnik_za_studente.pdf (pristupljeno 18. 11. 2019.)

Tko sve sudjeluje u provedbi društveno korisnog učenja?

U provedbi društveno korisnog učenja sudjeluju nastavnici, studenti i organizacije civilnog društva.

Fakulteti / nastavnici - zadaća visokoškolskih institucija je, između ostalog, obrazovati svoje studente za aktivan život u zajednici. Djelotvornim uključivanjem metode DKU-a u nastavni program i njenu primjenu u praksi, mlade ljude se poučava kako svi imamo potencijal za kreiranje bolje budućnosti našeg društva.

Studenti - sudjelujući u društveno korisnom učenju studenti primjenjuju znanja i vještine stečene studiranjem te osmišljavaju i provode aktivnosti kojima se rješava neki konkretan društveni problem. Za razliku od prakse koja je ustaljena na sveučilištima i koju studenti većinom odrađuju u javnim institucijama i poslovnim subjektima, ovaj tip učenja ima društvenu komponentu koja približava visokoobrazovne ustanove organizacijama civilnoga društva i širem društvenom okruženju te daje studentima osjećaj da čine nešto dobro i pozitivno, a istovremeno stječu iskustva za svoju buduću karijeru.

Organizacije civilnog društva - uključivanjem u rad organizacija civilnog društva (OCD), studenti se povezuju s relevantnim dionicima u zajednici i stječu dodatna znanja i vještine, što im može pomoći u bržem pronalasku posla nakon završetka studija. Dugoročni rezultat primjene društveno korisnog učenja i međusektorske suradnje je odgoj aktivnih i odgovornih građana koji će nastaviti davati svoj doprinos održivom razvoju zajednice.

DKU donosi koristi svim uključenim stranama: studenti dajući vrijeme i intelektualni kapital stječu dublje razumijevanje gradiva nastavnog predmeta te ujedno dinamike i izazova lokalne zajednice. Nastavnici primjenom metode DKU-a unapređuju pedagoške metode koje se koriste na predmetu te njihovi studenti bolje integriraju stečena znanja. Organizacije civilnog društva angažirane u zajednici ulažu vrijeme kao su-edukatori te zauzvrat uključivanjem studenata ostvaruju bolju provedbu svojih ciljeva.

Kako provesti društveno korisno učenje?

Društveno korisno učenje moguće je provesti u OCD-ima na različite načine, od provedbe radionica i terenskog rada do sudjelovanja u projektima, pomaganja u uspostavljanju boljeg informiranja i komunikacije s korisnicima i sl.

Društveno korisno učenje je moguće provesti na nekoliko načina¹:

Izravna provedba DKU-a pretpostavlja izravan kontakt s pojedincima ili zajednicama. Primjeri ovog oblika učenja su: pomoć u prihvatilištu za beskućnike, pomaganje starijima, rad s malom djecom ili pomaganje vršnjacima pri savladavanju gradiva i slično.

Neizravna provedba DKU-a podrazumijeva angažman studenata od kojeg korist ima ciljana zajednica ili se radi na poboljšanju stanja u nekom području (npr. okoliš), ali se ne vidi nužno korist za pojedince. Primjeri ovakvog učenja su aktivnosti kao što je prikupljanje pomoći ugroženim obiteljima, aktivnosti uređenja okoliša i slično.

Provedba istraživanja podrazumijeva sudjelovanje studenata u aktivnostima prikupljanja podataka iz različitih područja te izvještavanja javnosti o rezultatima istraživanja. Primjeri aktivnosti su: priprema vodiča o dostupnim uslugama u zajednici, prikupljanje informacija i izrada brošura ili video zapisa za potrebe OCD-a, mapiranje i sl.

¹ Prilagođeno prema: <http://gdobrinja.edu.ba/wp-content/uploads/2018/11/prirucnik.pdf> (pristupljeno 13. 11. 2019.); <https://www.learningtogive.org/resources/four-types-service> (pristupljeno 13. 11. 2019.); https://www.educationalimpact.com/resources/TeachChar/pdf/pe_wlms_service.pdf (pristupljeno 13. 11. 2019.)

Zagovaranje je oblik DKU-a tijekom kojeg studenti skreću pažnju na neki problem u zajednici ili podižu svijest javnosti o nekom problemu. Ovakve aktivnosti mogu uključivati provođenje javnih informativnih kampanja o temama od interesa za zajednicu ili određenu ranjivu skupinu, objavljivanje tekstova na društvenim mrežama u kojima se ukazuje na probleme i potrebe, izradu plakata i sl.

Konceputalni okvir DKU-a

Izvor: S.L.Ash i P.H. Clayton, 2009.

Društveno korisno učenje u Hrvatskoj

U Hrvatskoj se društveno korisno učenje, kao relativno nova metoda poučavanja, polako uvodi u nastavne programe na fakultetima. Imajući u vidu da hrvatska sveučilišta uz nastavu i istraživanje kao prve dvije misije, imaju i treću takozvanu „civilnu“ misiju, a to je unaprjeđenje kvalitete života u zajednici te obrazovanje odgovornih građana osjetljivih na potrebe zajednice u kojoj žive, bilo bi poželjno uvesti metodu DKU-a u što više nastavnih predmeta na različitim fakultetima. Tim više što su rezultati istraživanja iz 2016. među studentskom populacijom „pokazali da bi izrazito veliki postotak studenata na Sveučilištu u Zagrebu bio spreman razmotriti upis izbornog kolegija s komponentom društveno korisnog učenja te da bi za upis kolegija pokazali podosta velik interes“ (Modić Stanke, Putarek, 2016: 10).

Provedbom društveno korisnog učenja mogli bismo dugoročno očekivati i veći broj studenata koji će nastaviti svoj profesionalni put u području angažmana u zajednici, kroz OCD-e ili u suradnji s njima, i koji će kao budući profesionalci i nositelji razvoja zajednice bolje surađivati s OCD-ima zahvaljujući DKU. Ako je student bio uključen u program DKU-a tijekom obrazovanja, može se očekivati i veća vjerojatnost da će i u budućnosti nastaviti s aktivnim zalaganjem u zajednici, možda baš kroz jednu od udruga koje upozna kroz program DKU-a.

Izvori:

- Čulum, B. i Ledić, J. 2010. „Učenje zalaganjem u zajednici – integracija visokoškolske nastave i zajednice u procesu obrazovanja društveno odgovornih i aktivnih građana“. Revija za socijalnu politiku, 17(1):71–88
- Freire, P. „Pedagogija obespravljenih“, ODRAZ, 2002.
- https://bib.irb.hr/datoteka/850185.Interes_studenata_za_drustveno_korisno_uenje.pdf
- <https://doniranjehrane.org/hr/novosti/sto-je-zapravo-dku-ili-punim-nazivom-drustveno-korisno-ucenje-182/>
- <http://gdobrinja.edu.ba/wp-content/uploads/2018/11/prirucnik.pdf>
- https://strukturnifondovi.hr/wp-content/uploads/natjecaji/podrska-razvoju-partnerstava-organizacija-civilnog-drustva-i-visokoobrazovnih-ustanova-za-provedbu-programa-drustveno-korisnog-ucenja-3064/UPUTE_ZA_PRIJAVITELJE_Dru%C5%A1tveno_korisno_u%C4%8Denje.pdf
- <http://www.dku.efst.hr/drustveno-korisno-ucenje-u-hrvatskoj/>

Provedba metode DKU-a u projektu „Odrazi se znanjem“

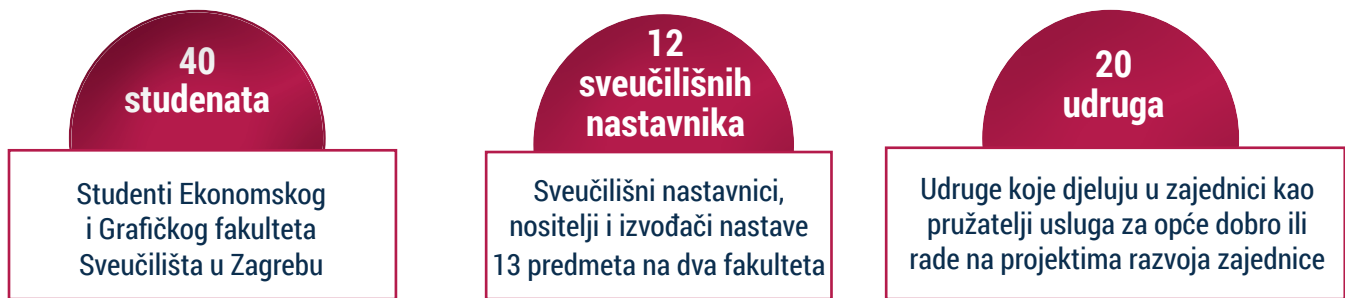
Poglavlje donosi detaljan pregled procesa i aktivnosti provedenih u suradnji s udrugom Life Potential te Ekonomskim i Grafičkim fakultetom. U šest koraka objašnjeno je na koji smo način uključili organizacije civilnog društva u projekt, proveli edukaciju nastavnog osoblja i predstavnika udruga o društveno korisnom učenju, radili na dopuni nastavnih planova i izradi dokumentacije za provedbu i praćenje provedbe DKU-a te motivirali studente da se uključe u rad udruga.

Osim toga, nastavnici i studenti su imali priliku sudjelovati na edukativnim radionicama za stjecanje dodatnih znanja i vještina. Na kraju projekta predstavnici udruga i studenti predstavili su na fakultetima rezultate zajedničke suradnje.

Slika 1. Koraci u provedbi

Slika 2. Ciljne skupine projekta

Koraci u provedbi DKU-a

1. korak: Javni poziv udrugama za sudjelovanje u projektu

ODRAZ je u suradnji s partnerima pripremio tekst javnog poziva i *on-line* obrazac putem kojeg su zainteresirane udruge s područja grada Zagreba i Zagrebačke županije mogle prijaviti iskaz interesa za sudjelovanjem u projektu.

Javni poziv objavljen je putem informativnih kanala ODRAZ-a i partnera (web i Facebook stranice, e-glasilo) te je pripremljeno i poslano priopćenje medijima. Na javni poziv se prijavilo 39 udruga. Projektni tim odabrao je 20 udruga koje će sudjelovati u projektu te 10-ak udruga koje će sudjelovati u modularnom trening-programu o metodi društveno korisnog učenja⁷.

► Kriteriji za odabir udruga:

- ✓ udruga ima sjedište na području grada Zagreba ili Zagrebačke županije
- ✓ bavi se društveno korisnim radom, pruža usluge ranjivim skupinama ili djeluje u području održivog lokalnog razvoja
- ✓ u mogućnosti je pružiti podršku studentima i osigurati mentora koji je zaposlenik udruge
- ✓ ima prostor za rad
- ✓ dobro je obrazložena motivacija i potreba udruge za sudjelovanjem u projektu.

7 Pri odabiru udruga za sudjelovanje u trening-programu prednost su imale udruge koje su iskazale mogućnost sudjelovanja na više trening-blokova.

[POZIV UDRUGAMA] Prijavite se za sudjelovanje u projektu "Odrasi se znanjem - pokreni zajednicu"!

Udruga ste s područja grada Zagreba ili Zagrebačke županije? Želite unaprijediti vidljivost putem društvenih medija, promotivnih materijala, bolje web stranice ili izraditi marketinški plan svoje organizacije? Zainteresirani ste da vam pomognu profesori i studenti Ekonomskog i Grafičkog fakulteta svojim znanjem, a u skladu s vašim potrebama? Prijavite se za sudjelovanje u projektu i aktivno se uključite u projekt #OdrasiSeZnanjem! Rok za prijavu je srijeda 25. travnja 2018.

Projekt će omogućiti studentima Ekonomskog i Grafičkog fakulteta u Zagrebu sudjelovanje u društveno korisnom radu i usavršiti i usuglaviti te međusobno učenje. Projekt uključuje studente i nastavnike s oba fakulteta te 20 udruga s kojima će se provoditi metoda društveno korisnog učenja tijekom jednog semestra. Četiri sata tjedno (ukupno 60 sati).

Projekt provodi ODRAZ - Održivi razvoj zajednice u partnerstvu s udrugama Life Potential te Ekonomskim i Grafičkim fakultetom u Zagrebu. Projekt sufinancira Europska unija iz Europskog socijalnog fonda te Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Planirano vrijeme provedbe praktične nastave u udrugama:

- zimski semestar: od god. 2018./19. (listopad 2018. - siječanj 2019.) - 5 studenata na svakom fakultetu (ukupno 10 studenata) odabir će pratiti nastavu u pet udruga
- ljetni semestar: od god. 2018./19. (ožujak - lipanj 2019.) - 10 studenata na svakom fakultetu (ukupno 20 studenata) odabir će pratiti nastavu u 10 udruga
- zimski semestar: od god. 2019./20. (listopad 2019. - siječanj 2020.) - 5 studenata na svakom fakultetu (ukupno 10 studenata) odabir će pratiti nastavu u pet udruga

Tijekom semestra studentima će biti pružena mentorska podrška od strane profesora, partnerskih udruga te predstavnika udruga u kojima studenti obavljaju praktičnu nastavu.

Nakon završetka studentskog rada u udrugama, u sklopu gostujućih predavanja na oba fakulteta, bit će predstavljeni rad 20 udruga izravno uključeni u projekt, zajedno sa studentima koji su u tim udrugama obavljali praksu.

Kontakt za udruge:

civilnodruštvo.hr
16.12.2019.

POČETNA AKTUALNO AKTIVIZAM HRVATSKA SVIJET EHO STAJALIŠTA

Hrvatska, Nekaogotizirano

ODRAZ poziva udruge da se uključe u projekt društveno korisnog učenja financiranog iz ESF-a

18.04.2018.

Pregledano: 157

Udruga ODRAZ - Održivi razvoj zajednice poziva udruge s područja grada Zagreba ili Zagrebačke županije na sudjelovanje u provedbi projekta „Odrasi se znanjem - pokreni zajednicu“.

Želite li unaprijediti vidljivost putem društvenih medija, promotivnih materijala, bolje internetne stranice ili izraditi marketinški plan svoje organizacije te u skladu sa zainteresirani da vam u tome pomognu profesori i studenti Ekonomskog i Grafičkog fakulteta svojim znanjem, prijavite se na ovaj poziv - slijedi u sudjelovanje Odrasi.

Projekt se provodi u partnerstvu s udrugom Life Potential te Ekonomskim i Grafičkim fakultetom u Zagrebu, a financiran je sredstvima Europske unije iz Europskog socijalnog fonda, temeljem poziva "Podrška razvoju partnerskih organizacija civilnog društva i visokoobrazovnih ustanova za provedbu programa društveno korisnog učenja".

[Cilj] projekta je povezati i omogućiti stjecanje novih znanja i vještina za razvoj zajednice studentima Ekonomskog i Grafičkog fakulteta u Zagrebu tako što će provedbom projekta društveno korisnog učenja, studenti svoje znanje stečeno studentskim kolegijima uz mentorstvo profesora prenosi u udružanim udrugama te na taj način uz unaprijeđenje rada udruga učiti od njih o razvoju zajednice preko projekata udruga.

Projekt uključuje studente i nastavnike s dva naravnata fakulteta te 20 udruga u kojima će se provoditi metoda društveno korisnog učenja kroz osam kolegija.

Prilikom edukativnih radionica, treninga i sada studenata na konkratnim zadacima uz mentorstvo podršku u udrugama će se unaprijediti prepoznati njihovih projekata te time povećati društvena odgovornost i doprinos razvoju zajednice.

Nakon završetka studentskog rada u udrugama, u sklopu gostujućih predavanja na oba fakulteta, bit će predstavljeni rad 20 udruga izravno uključeni u projekt, zajedno sa studentima koji su u tim udrugama obavljali praksu.

Rok za prijavu je srijeda 25. travnja 2018. Svoje sudjelovanje možete prijaviti putem sljedeće poveznice.

2. korak: Obuka nastavnika i predstavnika udruga o metodi DKU-a

Obuka je provedena modularno kroz tri dvodnevna trening-bloka. Sudjelovalo je 10 sveučilišnih nastavnika i 19 predstavnika iz 12 udruga. Sudionici su stekli znanja i vještine za integriranje nove nastavne metode u postojeće kolegije te postigli zajedničko razumijevanje o mogućem doprinosu uključivanja studenata u rad udruga, koji će raditi na konkretnom rješavanju problema i potreba. Sudionici su dodatno upoznati i s primjerima društvenog poduzetništva (Udruga Alfa Albona Labin, Grupa ACT Čakovec i Eko centar Zlatna Greda), koji svoje poslovanje temelje na načelima društveno odgovornog poslovanja i time doprinose održivom razvoju lokalne zajednice i uključivanju ranjivih skupina.

► Teme obuke:

- ✓ Društveno korisno učenje
- ✓ Sektori u društvu i njihova uloga, suradnja i međusektorsko partnerstvo
- ✓ Načela održivog razvoja i Globalni ciljevi održivog razvoja
- ✓ Načela dobrog upravljanja
- ✓ Organiziranje i mobiliziranje zajednice
- ✓ Socijalni kapital
- ✓ Komunikacija sa zajednicom
- ✓ Metode korištenja refleksije u mentorstvu
- ✓ Kako napraviti dobru crowdfunding kampanju i dr.

Zahvaljujući Ekonomskom fakultetu, prva dva trening-bloka mogla su se pratiti uživo putem poveznice connect.srce.hr/odraz. Obuku su mogli pratiti nastavnici koji nisu bili u mogućnosti putovati te ostali zainteresirani, koji su o tome obaviješteni putem ODRAZ-ovog Facebook profila.

Povezivanje nastavnika i predstavnika udruga važno je za pokretanje procesa upoznavanja, identificiranja zajedničkih potreba i interesa te je ključno za oblikovanje što kvalitetnije buduće suradnje tijekom angažmana studenata u udrugama.

3. korak: Dopuna nastavnih planova

U prvoj fazi je napravljena analiza nastavnih programa svih relevantnih predmeta na oba fakulteta, a u drugoj fazi su dopunjeni i prilagođeni nastavni programi, kako bi se što kvalitetnije mogla primijeniti nova nastavna metoda u njihovoj provedbi.

Dopuna ili modifikacija nastavnih programa uključivanjem metode DKU-a napravljena je za sljedeće predmete Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (integrirani studij): Interaktivna marketinška komunikacija, Internship (stručna praksa), Istraživanje tržišta, Marketing neprofitnih organizacija i Menadžment neprofitnih organizacija te predmete Grafičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu: Dizajn grafičkih medija, Multimedijske komunikacije 1 i 2, Reprodukcijska fotografija 1, Sociologija dizajna, Tisak i dizajn i Web dizajn 1 i 2.

4. korak: Izrada dokumentacije za kvalitetnu provedbu DKU-a

Kako bismo kvalitetno, ujednačeno i strukturirano proveli DKU u udrugama, projektni partneri su pažljivo definirali proces i pripremili niz obrazaca kako bi se razjasnila i usuglasila očekivanja te na zadovoljavajući način za sve uključene proveo i pratio proces.

4.1. Plan uključivanja studenata u rad udruga

Temeljem novih znanja o DKU stečenih tijekom obuke, projektni tim je izradio Upute za izradu Plana uključivanja studenata u rad udruga (dalje u tekstu: Upute) te dokument Plan uključivanja studenata u rad udruga (dalje u tekstu: Plan).

Upute detaljno opisuju način provedbe metode DKU-a u udrugama, a nakon što su uspostavljeni interdisciplinarni timovi studenata - od prvog susreta u udruzi tijekom kojeg se definiraju potrebe udruga i studenata te se dogovaraju izvedivi ciljevi njihove suradnje, uključujući i opis njihovih obaveza i zadataka tijekom angažmana u udruzi.

Plan sadrži podatke o udruzi, plan suradnje, podatke o studentima s definiranim ishodima učenja te planirane datume sastanaka i opis postignutog napretka provedbe DKU-a. Plan zajedno popunjavaju mentor u udruzi i studenti, a potpisuje ga osoba odgovorna za zastupanje udruge i oba studenta/ice.

Svaka udruga uključena u projekt izradila je takav plan za razdoblje od najmanje tri mjeseca, tijekom kojih je svaki od studenata/ica posvetio 50 sati društveno korisnom učenju.

► Plan sadrži sljedeće podatke:

- ✓ Podaci o udruzi, uključujući ključne potrebe udruge koji se projektom nastoji zadovoljiti
- ✓ Plan suradnje (popunjava mentor/ica iz udruge), u kojem je definiran cilj suradnje, opis poslova s jasno definiranim zadacima, ukupan broj sati rada i sl.
- ✓ Podaci o studentima/ica te definirana znanja i vještine koje student/ica želi unaprijediti radom u udruzi/ishodi DKU-a
- ✓ Planirani datumi sastanaka, uz koji se opisuje postignuti napredak provedbe praktične nastave (zajedno popunjavaju mentor/ica u udruzi i studenti)

U Planu su posebno definirani **ishodi učenja** nakon angažmana u udruzi.

Što su ishodi učenja?

Skupine sposobnosti koje izražavaju ono što će student znati, razumjeti ili biti sposoban raditi nakon što završi proces učenja, bez obzira na to je li on dugačak ili kratak (*Vodič za korisnike ECTS-a, 2004.*).

► Primjeri mogućih ishoda učenja za studente/ice Ekonomskog fakulteta

Student/ica će nakon provedene praktične nastave u udruzi biti u stanju:

- ✓ analizirati i interpretirati podatke ključne za bolju promociju i vidljivost udruge u javnosti te predložiti moguća rješenja definiranih problema
- ✓ predložiti novi (ili unaprijediti) postojeći marketinški plan udruge na jasan i zanimljiv način
- ✓ izraditi prijedlog komunikacijske strategije udruge
- ✓ osmisliti strategiju marketinga na društvenim medijima za udruhu
- ✓ kreirati objave na društvenim medijima
- ✓ obrazložiti prijedlog marketinške i komunikacijske strategije udruge
- ✓ unaprijediti vještine menadžmenta
- ✓ u suradnji s drugim/om studentom/icom povezati marketinška/menadžerska i grafička znanja
- ✓ kreirati funkcionalan, atraktivan, koristan i jednostavan sadržaj koji će doprinijeti vidljivosti udruge u zajednici
- ✓ uspješno organizirati svoje vrijeme i radne zadatke te na taj način pospješiti radnu učinkovitost
- ✓ nešto drugo, navedite

► Primjeri mogućih ishoda učenja za studenta/icu Grafičkog fakulteta

Student/ica će nakon provedene praktične nastave u udruzi biti u stanju:

- ✓ prezentirati ideju i poruku grafičkog (vizualni identitet, promotivni materijali udruge i sl.) i/ili web rješenja na jasan i zanimljiv način
- ✓ primijeniti načela grafičkog/web dizajna u oblikovanju vizualne poruke
- ✓ izraditi i/ili prilagoditi dizajn za određeni grafički proizvod
- ✓ izraditi prijedlog redizajna ili novog web rješenja
- ✓ primijeniti odgovarajuće programske jezike i stručne računalne aplikacije
- ✓ obrazložiti vizualni koncept grafičkog/web rješenja
- ✓ u suradnji s drugim/om studentom/icom povezati grafička i marketinška/menadžerska znanja
- ✓ kreirati funkcionalan, atraktivan, koristan i jednostavan sadržaj koji će doprinijeti vidljivosti udruge u zajednici
- ✓ uspješno organizirati svoje vrijeme i radne zadatke te na taj način pospješiti radnu učinkovitost
- ✓ nešto drugo, navedite

Na početku angažmana studentskih timova u udrugama pripremljeno je 20 planova uključivanja 40 studenata u rad 20 udruga.

4.2. Sporazum o provedbi metode DKU-a

Kako bi se definirala prava i obaveze između udruge, studenta/ice i fakulteta, studenti su s fakultetom i udrugom u kojoj su angažirani potpisali Sporazum o provedbi metode DKU-a. Primjer sporazuma se može naći u prilogima.

4.3. Program praćenja napretka studenata (refleksivni *on-line* dnevnik)

Napredak studenata nastavnici i mentori pratili su putem posebnog programa u kojem su studenti unosili opis svoga rada, postignuti napredak, dodatna razmišljanja te promjene na osobnoj i profesionalnoj razini koje su uočili tijekom angažmana u udrugama.

Važan dio DKU-a je **refleksija** koja omogućuje studentima povezivanje teorije s praksom, pruža im bolju perspektivu za promatranje osobnog iskustva/doživljaja na terenu na kritičan način, povezujući doživljeno/proživljeno s naučenim i pridonosi kritičnoj procjeni odnosa (studenti-studenti; studenti-nastavnici; studenti-mentori u udrugama; udruga-zajednica/dionici/društvo) i grupne dinamike.

Refleksivni dnevnik je napravljen u digitalnom obliku koji je dostupan na web adresi odraziseznanjem.eu. Studenti i nastavnici mentori imali su pristup dnevniku putem korisničkog imena i lozinke. Studenti su refleksivni dnevnik ispunjavali tijekom angažmana u udruzi.

► Ispunjavanjem dnevnika, studenti su se osvrnuli na doživljeno iskustvo odgovarajući na sljedeća pitanja:

- ✓ Koja su tvoja očekivanja od angažmana u udruzi i kako možeš doprinijeti radu udruge?
- ✓ Opiši vlastito iskustvo društveno korisnog učenja u udruzi?
- ✓ S kojim izazovima si se susreo/la pri obavljanju dogovorenog zadatka u struci?
- ✓ Kako je tekla komunikacija sa suradnicima?
- ✓ Kako bi opisao/la ulogu udruge s kojom surađuješ te s kojim se izazovima udruga susreće u zajednici/svom radu?
- ✓ Kako se iskustvo rada u udruzi odražava na tebe? Kakav dojam je to iskustvo ostavilo na tebe?
- ✓ Što sam naučio/la i kako ću naučeno primijeniti u budućnosti?
- ✓ Odabir seta znanja i vještina koje si unaprijedio/la (odgovor se mogao izabrati među ponuđenih ili dopuniti).

Refleksivni dnevnik dobar je alat kojim autori dnevnika sami osvještavaju vlastito profesionalno i životno iskustvo te ono što su naučili iz tog iskustva. Upotreba refleksivnog dnevnika stoga naglašava utjecaj primjene metode društveno korisnog učenja i na profesionalni i na osobni razvoj studenta uključenog u DKU tijekom rada u udruzi.

4.4. Evidencija mentorske podrške nastavnika

Osim što su imali uvid u reflektivni dnevnik studenata, nastavnici su studentima tijekom angažmana u udrugama pružali mentorsku podršku/konzultacije.

- ▶ Za praćenje mentorske podrške nastavnika, izrađen je poseban obrazac evidencije mentorske podrške koji sadrži sljedeće podatke:
  - ✓ datum sastanka
  - ✓ opis mentorske aktivnosti (npr. uvodni sastanak; predstavljanje aktivnosti i dogovor o odgovornostima i aktivnostima studenta; povratne informacije na neki zadatak ili aktivnost u kojoj je student sudjelovao u udruzi; razgovor o reflektivnom dnevniku studenta i iskustvu iznesenom u reflektivnom dnevniku; završni sastanak i evaluacija cijelog iskustva rada s udrugom i primjene DKU-a)
  - ✓ broj sati mentorske podrške.

U ovom dijelu projekta je sudjelovalo ukupno 12 nastavnika, po šest sa svakog fakulteta, koji su tijekom tri ciklusa provedbe društveno korisnog učenja u udrugama studentima pružili 340 sati mentorske podrške.

5. korak: Predstavljanje projekta i udruga na fakultetima / formiranje interdisciplinarnih timova studenata

Kako bismo studente zainteresirali za uključivanje u projekt te ih upoznali s djelovanjem udruga u kojima će se provoditi metoda DKU-a, na oba fakulteta je organizirano predstavljanje projekta i udruga.

ODRAZ je u suradnji s partnerima osmislio tekst poziva studentima te izradio plakate. Pripremljena je kratka prezentacija projekta. Na društvenim mrežama fakulteta objavljeni su oglasi o mogućnosti uključivanja studenata u DKU. Na EFZG-u je prezentacija prikazivana na interaktivnim ekranima.

Podršku na Ekonomskom fakultetu dali su i dekan prof.dr.sc. Jurica Pavičić te prodekan prof.dr.sc. Božidar Jaković, koji su prilikom predstavljanja istaknuli kako uključivanje u ovakav projekt za fakultet predstavlja veliki izazov, a studentima se pak pruža izvrsna prilika za mogućnost stjecanja praktičnih znanja i dodatnih bodova. Studentima Grafičkog fakulteta obratio se prodekan doc.dr.sc. Mile Matijević te ih pozvao da se uključe te iskoriste priliku za stjecanje novih znanja i vještina.

Tijekom predstavljanja projekta studentima su predstavljena i očekivanja od njihovog uključivanja u DKU. Udruge su predstavile svoj rad i što očekuju od studenata te što studenti mogu očekivati od njihove organizacije. Njihove prezentacije bile su dostupne na web stranici ODRAZ-a te su e-mailom poslane svim studentima koji su bili prisutni.

Dodana vrijednost angažmana studenata u udruzi je povećanje osjećaja društvene odgovornosti i aktivizma te stjecanje kompetencija za buduće zapošljavanje u struci.

Svim studentima koji su sudjelovali na predstavljajima poslan je e-mail s porukom za iskaz interesa za sudjelovanje u projektu. Studentima je pružena mogućnost prvog i drugog odabira udruge. Temeljem iskazanog interesa formirani su interdisciplinarni studentski timovi (po jedan student/ica sa svakog fakulteta). Studenti koji su se prijavili za sudjelovanje u projektu, a nisu izabrani u prvom ciklusu, imali su prvenstvo prilikom odabira udruge u sljedećem krugu.

Ovakav proces ponovljen je još dva puta, početkom ljetnog semestra ak.god. 2018./19. i početkom zimskog semestra ak.god. 2019./20.

6. korak: Provedba metode DKU-a u udrugama uz mentorsku podršku

► **Angažman studenata u udrugama odvijao se u tri ciklusa, a u svaki je bio uključen dio udruga:**

1. zimski semestar, ak.god. 2018./19. - 14 studenata u 7 udruga
2. ljetni semestar, ak.god. 2018./19. - 14 studenata u 7 udruga
3. zimski semestar ak.god. 2019./20. - 12 studenata u 6 udruga

Prije početka provedbe, provedena je anketa među udrugama koje sudjeluju u projektu radi definiranja najpovoljnijeg vremenskog razdoblja angažmana studenata u njihovoj organizaciji.

“Mentorstvo je (ne)formalna pomoć jedne osobe drugoj u ostvarivanju zajedničkih pomaka u znanju, radu i razmišljanju.” (Meginson & Klaterbak, 1995.)

6.1. Angažman studenata u udrugama

Nakon što su uspostavljeni interdisciplinarni timovi studenata za provedbu praktične nastave u udrugama, predstavnici Life Potencijala organizirali su prve susrete u udrugama s mentorima.

- ▶ Uz facilitaciju predstavnika Life Potentiala, na prvim susretima u udrugama:
  - ✓ definirane su potrebe udruga i studenata te dogovoreni izvedivi ciljevi zajedničke suradnje
  - ✓ razrađeni su detalji provedbe dogovorenih zadataka kao što su mjesto i vrijeme (primjerice hoće li studenti raditi u prostoru udruge, fakulteta ili kod kuće; ako rade u prostoru udruge, kojim danima i u koliko sati će dolaziti u udrugu i što im sve treba za rad; kada će se održati sastanci kako bi se pratio napredak provedbe dogovorenih zadataka te riješile eventualne prepreke na koje studenti nailaze)
  - ✓ studenti i mentori iz udruga ispunili su Plan uključivanja studenata u rad udruga.

Prije potpisivanja tripartitnog sporazuma (studenti, fakultet, udruga), studenti su upoznati s pravima i obavezama koje su regulirane sporazumom o provedbi metode DKU-a.

Life Potential je na temelju zajedničkog sastanka prikupio informacije potrebne i za planirane radionice *coachinga*.

Predmeti u sklopu kojih je za vrijeme projekta uključena metoda DKU:

Ekonomski fakultet-Zagreb	Grafički fakultet
Interaktivna marketinška komunikacija	Dizajn grafičkih medija
Internship	Multimedijske komunikacije 1 i 2
Istraživanje tržišta	Reprodukcijaska fotografija 1
Marketing neprofitnih organizacija	Sociologija dizajna
Menadžment neprofitnih organizacija	Tisak i dizajn
	Web dizajn 1 i 2

Studenti su u udrugama radili otprilike tri mjeseca, ukupno 50 sati.

Ključno je bilo da su u svakoj udruzi angažirani studenti s oba fakulteta, kako bi timski pristupali zadatku i zajednički radili na izgradnji vizualnog identiteta ili povećanju vidljivosti udruge, unaprjeđenju upravljačkih sposobnosti i sl., a ovisno o potrebama koje je iskazala pojedina udruga.

Tijekom angažmana u udrugama, studentima je pružena mentorska podrška putem radionica *coachinga* udruge Life Potential. Prema potrebi, organizirana su individualna savjetovanja s pojedinim studentima.

Napredak studenata pratili su njihovi nastavnici mentori putem posebnog programa za praćenje napretka studenata i kvalitetniju mentorsku podršku, on-line reflektivnog dnevnika, kojem su imali pristup studenti i njihovi nastavnici mentori, o čemu je više objašnjeno u koraku 4.

Studenti Ekonomskog fakulteta bili su više fokusirani na marketinška rješenja te planiranje boljeg upravljanja udrugama (unutarnje upravljanje, odnos prema korisnicima i komunikacija sa zajednicom u kojoj djeluju), a studenti Grafičkog fakulteta na dizajniranje odnosno oblikovanje promotivnih alata i materijala udruge (npr. izrada promotivnih letaka, videa, plakata, poboljšanja web stranice).

6.2. Pružanje mentorske podrške/Sudjelovanje studenata na radionicama *coachinga*

Osim 50 sati posvećenih radu u udrugama, studenti su imali priliku i obavezu sudjelovati u obuci za osobni i profesionalni razvoj u trajanju od dva sata tjedno u razdoblju od tri mjeseca te radionica *coachinga* tijekom kojih su partneri iz udruge Life Potential pomogli studentima suočiti se s izazovima s kojima su se susretali prilikom svog angažmana u udrugama.

Riječ je o posebnom obliku mentorske podrške temeljene na korištenju različitih metoda i pristupa poput *coachinga*, neuro lingvističkog programiranja (NLP), Gestalt psihoterapijskog pristupa, Disneyeve strategije kreativnosti, uključujući timski rad i rad u paru.

Na ovim radionicama studenti su svaki tjedan dobivali mentorsku podršku te se upoznali s različitim alatima osobnog i profesionalnog razvoja iz sfere tzv. mekih vještina, koje će im biti vrlo korisne u njihovom daljnjem osobnom i profesionalnom životu.

Studenti su na radionicama imali priliku podijeliti svoja iskustva i izazove s kojima su se susretali prilikom angažmana u udrugama te uz podršku grupe i facilitaciju voditelja radionice, identificirati moguća rješenja problema.

Pristup obuci osobnog razvoja je iskustveno učenje koje se temelji na praktičnom grupnom radu, gdje studenti imaju priliku spoznati svoje vještine i kvalitete te osvijestiti otpore koji ih sprječavaju u timskoj komunikaciji i njihovoj osobnoj produktivnosti u postizanju ciljeva.

► Sudjelovanjem na radionicama studenti su:

- ✓ razjasnili koja je njihova uloga te uloga mentora u udrugama, njihovih nastavnika i partnerskih udruga u projektu
- ✓ kroz razgovor u malim grupama osvijestili svoja očekivanja vezana uz njihov angažman u udrugama
- ✓ naučili sagledati situaciju u kojoj se nalaze iz druge perspektive, što može spriječiti i razriješiti određene sukobe i nesporazume u timskom radu
- ✓ savladali korisnu metodu postavljanja ciljeva te usporedili naučeno s ciljevima postavljenim u radu s udrugama
- ✓ upoznati s pojmovima i karakteristikama pasivne, agresivne i asertivne komunikacije, uz naglasak važnosti valoriziranja svih sudionika uključenih u komunikaciju te preuzimanja odgovornosti
- ✓ osvijestili važnost emocionalne inteligencije za kvalitetan timski rad te naučili kako dati povratnu informaciju svom kolegi na konstruktivan i poticajan način
- ✓ radili na razvoju i poboljšanju svojih komunikacijskih i prezentacijskih vještina te naučili kako smanjiti tremu kod prezentacije ili javnog nastupa
- ✓ naučili metodu razrade kreativnog razmišljanja: Disneyevu strategiju kreativnosti te iskustveno prošli kroz timsku dinamiku gdje su razrađivali vlastite ideje.

Sa studentima se također radilo na njihovom osobnom razvoju: osvještavanju vlastitih talenata, ambicija, profesionalnog usmjerenja te ispitivanju je li put kojim kroče u skladu s njihovim vlastitim vrijednostima. S time u vezi, naučili su i jednu od metoda postavljanja ciljeva.

Dvosatne radionice organizirane su u prostoru BIZ koshnice i Centra za mlade grada Zagreba te je tijekom studentskog angažmana u udrugama, provedenog u tri ciklusa, pruženo ukupno 170 sati mentorske podrške.

Po potrebi, predstavnici Life Potentials su s pojedinim studentima održali i individualna savjetovanja. Tim putem su studentima pružili podršku u rješavanju konkretnih izazova vezanih za odnos studenta prema zadatku kojeg su dogovorili s udrugom u sklopu provedbe društveno korisnog učenja, njihovom odnosu s mentorima te stresu s kojim se susreću na fakultetu i svakodnevnom životu, koristeći se alatima *coachinga*, "usredotočene svjesnosti" (eng. mindfulness) i Gestalt psihoterapije u privatnom i sigurnom okruženju.

Radionice za stjecanje dodatnih znanja i vještina

Radionice namijenjene studentima ponudile su širok spektar novih znanja i vještina, od digitalnih vještina, definiranja projektnih ideja i osmišljavanja projekata do upoznavanja s konceptom međusektorske suradnje i dobrog upravljanja te održivog razvoja. Poseban naglasak stavljen je na Globalne ciljeve održivog razvoja i načine promocije njihove važnosti među mladima.

Kroz **neformalno učenje**, željelo se ojačati kapacitete studenata, nastavnika i udruga kako bi se osigurao nastavak sličnih projekata te daljnje jačanje suradnje akademske zajednice i organizacija civilnog društva.

► Teme radionica:

- ✓ Osnove WordPressa
- ✓ Od ideje do projekta
- ✓ Međusektorska suradnja i dobro upravljanje
- ✓ Načela održivog razvoja i Globalni ciljevi održivog razvoja.

Nastavnici s oba fakulteta imali su dodatnu priliku sudjelovati na dvodnevnoj radionici upravljanja projektnim ciklusom.

Gostujuća predavanja na fakultetima o radu udruga i iskustvu provedbe DKU-a

Gostujuća predavanja na fakultetima organizirana su nakon završetka studentskog angažmana u udrugama, sa svrhom predstavljanja rezultata zajedničke suradnje studenata i udruga široj populaciji studenata i nastavnika.

Ovim predavanjima se željelo prikazati na koji sve način udruge doprinose zajednici i društvu te potaknuti akademsku zajednicu, nastavnike, studente i organizacije civilnog društva na razvoj održivog partnerskog odnosa temeljem iskustva sudionika projekta i postignutih rezultata primjenom metode DKU-a.

Osvrti na provedbu metode društveno korisnog učenja

3.1. Iskustvo nastavnika

Ekonomski fakultet-Zagreb

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu se u svom znanstveno-istraživačkom, obrazovnom, gospodarskom i društvenom djelovanju vodi kriterijima izvrsnosti, što potvrđuju tri važne akreditacije čiji je Fakultet ponosni nositelj.

U tom smislu, jedna od važnih aktivnosti u postizanju izvrsnosti jest i inovacija i kontinuirano unapređenje nastavnog procesa. Upravo je to glavni razlog uključivanja Fakulteta u ovaj projekt. Naime, prepoznali smo društveno korisno učenje kao priliku da, kako svojim nastavnicima, tako i svojim studentima, ponudimo nešto novo - drugačiji način izvođenja nastave i usvajanja gradiva, koji ima znatno širi i direktan utjecaj na društvo u cjelini, a uz to ima i važnu praktičnu komponentu koja je uvijek dobrodošla.

Smatramo to izuzetno važnim doprinosom ove metode te nam je drago što će neki od naših profesora nastaviti primjenjivati ovu metodu i nakon službenog završetka projekta.

Primjenom metode društveno korisnog učenja obrazujemo naše studente da jednog dana budu visokokvalificirani stručnjaci koji će uspješno odgovoriti ne samo na suvremene poslovne, već i na društvene izazove.

---

prof. dr.sc. Jurica Pavičić

Smatram kako je društveno korisno učenje (DKU) odlična metoda, jer povezuje studente, fakultete i udruge na način da zajednički sudjeluju u rješavanju stvarnih društvenih problema, a pri tome svi, istovremeno, ostvaruju određenu korist.

Pored očite korisnosti metode koja proizlazi iz povezivanja teorije i prakse te mogućnosti da studenti primjene svoje znanje u rješavanju konkretnih problema u određenoj zajednici/udruzi, posebno treba istaknuti povezivanje i zajednički rad sa studentima drugih fakulteta, ali još važnije mogućnost pomaganja drugima.

U vremenu kada su mladi ljudi tehnološki nikad povezaniji, a istovremeno nikad više otuđeni, gdje je fokus stavljen na „ja“ i „odmah/sad“ mogućnost da vide i sudjeluju u rješavanju stvarnih problema je vrijedna iskustvena/životna lekcija.

Sudjelovanje u projektu je unaprijedilo postojeću nastavu, jer je studentima omogućena praktična primjena naučenog na nastavi, omogućeno im je iskustveno učenje u kojem su se osjećali korisnima.

Sudjelovanje u projektu je studentima olakšalo i poboljšalo usvajanje znanja gdje su kroz zajedničku suradnju s kolegom s drugog fakulteta, mentorsku podršku iz udruge i fakulteta kroz stvarno iskustvo učenja doprinijeli u realizaciji društveno korisnih projekata.

Uzimajući u obzir sva ograničenja u kojima većina udruga djeluje (ograničena financijska sredstva, nedovoljan broj stalno zaposlenih, nedovoljan broj volontera, stalna priprema projekata i izvještavanja, itd.) suradnja je bila izvrsna i obostrano korisna.

Naučio sam da je DKU jako korisna metoda učenja, ali istovremeno zahtjevna, jer uključuje velik broj sudionika i traži uključenost i posvećenost svih spomenutih sudionika kako bi svi u lancu ostvarili korist zajednički surađujući.

Provedbu DKU-a planiram nastaviti kroz izvođenje kolegija „Istraživanje tržišta“.

---

izv. prof.dr.sc. Miroslav Mandić

DKU je odličan način transfera znanja koji omogućava učenje i razvijanje novih spoznaja i vještina unutar civilnog društva, ali omogućava i suradnju s visokoobrazovanim institucijama koje su pružile studentima novi način učenja. Tijekom provedbe ovog projekta ostvarena je mogućnost da nastavnici i stručnjaci, kao i voditelji udruga te studenti dobiju uvid u potrebna znanja marketinga, menadžmenta kao i znanja iz područja grafičkog dizajna što je važno za međusektorsku suradnju.

S obzirom da kolegij "Menadžment neprofitnih organizacija" poučava kako upravljati neprofitnim organizacijama na učinkovit način, mogućnost DKU-ako je pružio ovaj kolegij dalaje potpuno novo iskustvo studentima kroz praktični rad u udrugama.

Nastava je dobila na dinamici i kvaliteti, jer je ova nova metoda dala jednu novu perspektivu učenja i promjenu od klasičnog prema praktičnom učenju na terenu. Upoznavanje djelovanja neprofitnih organizacija, uključenost u projekte i konkretne aktivnosti dala je studentima brojne mogućnosti usvajanja novih vještina i saznanja.

Studenti su bili vrlo zadovoljni uključujući se u rad udruga te su, upoznavajući se s problemima na terenu, bili u mogućnosti vidjeti kako se prilazi rješavanju nekih društvenih problema. Javne institucije nisu u mogućnosti riješiti sve današnje društvene probleme pa se građani uključuju u organizacije civilnog društva kako bi pridonijeli unapređenju kvalitete života i rješavanju nekih specifičnih problema.

Ovaj projekt je bio odlično iskustvo što se tiče koordiniranja ODRAZ-a, koji je pokazao svoj profesionalizam stečen dugogodišnjim iskustvom rada s udrugama, drugim dionicima i zajednicama. Značajna dodana vrijednost je suradnja s Grafičkim fakultetom i voditeljima udruga te studentima koji su svojom mladošću, energijom i znanjem nevjerovatno obogatili rad udruga.

Korist je veliko iskustvo međusektorske komunikacije i razmjene znanja, što je prvo takve vrste i najveća korist sudjelovanja u ovom projektu.

Provedba ovog projekta omogućila je širenje vidika te je ključna dodana vrijednost razmjena znanja i iskustva između organizacija drugačijeg fokusa, djelovanja i interesa.

Ovaj dvogodišnji projekt odlično je zamišljen, a smatram da je i provedba jako dobro prošla te da

će svi sudionici imati veliku korist od sudjelovanja koji je omogućio uvid u najbolje prakse nekih društvenih poduzeća, udruga te izvrsne primjere društvenog poduzetništva od Istre, Međimurja do Slavonije.

Možda je najveća korist iskustvo upoznavanja stručnih i angažiranih pojedinaca koji strastveno vole svoj posao, energično su uključeni u promjene svojih lokalnih zajednica te izgrađuju sebe profesionalno, ali i svoje timove te žele boljitak i razvoj ostalim organizacijama kroz suradnju, učenje što stvara kritičnu masu znanja i promjena za transformaciju čitavog društva.

---

izv. prof.dr.sc. Ivana Marić

Grafički fakultet

Zadnjih 10-ak godina Grafički fakultet Sveučilišta u Zagrebu odlučno se posvetio ažuriranju svog kurikulumu i preusmjeravanju prema primjenjivoj, praktičnoj, projektno-orijentiranoj nastavi. Fakultet je pokrenuo brojne suradnje sa sastavnicama Sveučilišta, kulturnim i znanstvenim institucijama, poduzećima i udrugama, ne bi li na taj način osigurao svojim nastavnicima i studentima fundus realnih i vrijednih projekata na kojima bi oni mogli prezentirati i usavršavati svoje strukovne vještine i znanja, izlažući ih usporedbi s konkurentnim postupcima i rješenjima na tržištu.

U tome se duhu Grafički fakultet uključio i u projekt „Odrizi se znanjem - pokreni zajednicu“. Projekt je kroz tri ciklusa učinio Grafičkom fakultetu dostupnim dvadesetak vrijednih i društveno korisnih pod-projekata koje je kroz tri semestra mogao ponuditi studentima na uključivanje kao projektne zadatke u sklopu svojih kolegija vezanih uz dizajn i multimediju. Suradnjom s udrugama ODRAZ i Life Potential studentima i nastavnicima pružena je mogućnost sudjelovanja na radionicama timskog rada, pisanja projekata i osnovnih tehničkih vještina potrebnih za uobičajene načine komunikacije udruga sa svojom ciljanom publikom, a studenti su bili upareni s kolegama komplementarne struke te dobili tri mentora iz različitih područja koji su ih vodili kroz postupak realizacije rješenja.

Smatramo kako je metoda DKU-a vrlo dobra.

Društveno korisno učenje je pristup nastavi koji predstavlja stručne vještine i znanja u okviru realne društvene potrebe.

Kako se uspješnost svake tehnike ili tehnologije može mjeriti jedino u kontekstu njezine uspješnosti u ostvarivanju svoje svrhe, metoda DKU-a pruža studentima uvjete za upoznavanje s industrijskim standardima u okviru intuitivno razumljive društvene potrebe. Ona im daje jasne kriterije za provjeru uspješnosti svoga rješenja i učinkovitosti postupka kojim su do njega došli, a na taj način otvara vrata kreativnosti u unaprjeđenju postojećih načina uporabe dostupnih tehnika i tehnologija ili u osmišljanju novih.

Uključivanje studenata u rješavanje konkretnih komunikacijskih zadataka različitih udruga uključenih u projekt, proširilo je opseg gradiva uključenih kolegija, navodeći studente i nastavnike da u osmišljavanju komunikacijskih rješenja uzimaju u obzir sve zahtjeve i ograničenja koja se inače javljaju u realnim radnim uvjetima: od snalaženja s dostupnom opremom, materijalima i ograničenim budžetom, preko prilagođavanja postojećim zahtjevima vizualnog identiteta i komunikacijskih kanala udruga, do 'hvatanja' rokova i nošenja s izmjenjivim stavovima klijenata. Te je uvjete u projektnim zadacima vrlo teško uvjerljivo simulirati, a s njima se svaki stručnjak mora znati nositi.

Uključivanjem u projekt studenti su dobili mogućnost upoznati se s realnim uvjetima rada u grafičkoj struci, no uz mentorsku podršku s tri strane: mentora u udruzi, mentorirano promišljanje i razmjenu iskustava na radionicama u organizaciji udruge Life Potential te uz stručnu podršku mentora na svom matičnom fakultetu. Suradujući u timu sa studentom s Ekonomskog fakulteta, studenti Grafičkog fakulteta imali su priliku produbiti svoje razumijevanje uloge vizualnog identiteta unutar cjelokupne komunikacijske strategije nekog branda te se upoznati s različitim ulogama pri podjeli rada u odnosima s javnošću. Ovakvo iskustvo, gdje studenti uz mentorsku podršku rade na konkretnim, društveno korisnim projektima i iz njega izlaze s vrijednom stavkom u svom životnom radnom portfoliju, nije moguće nadomjestiti niti jednim klasičnim oblikom nastave prijenosa i provjere znanja ili demonstracije i reprodukcije tehničkih vještina. Model društveno korisnog učenja kao stručnog usavršavanja na početku karijere, gdje studenti imaju priliku u okviru nastave provjeriti u realnim radnim uvjetima

znanja i vještine stečene u svom dosadašnjem obrazovanju, pokazao se i odgojno i obrazovno vrlo produktivnim.

Udruga Life Potential je održala i niz radionica osobnog razvoja na koje su se studenti rado odazivali, a kakve, premda vrlo korisne, nisu uobičajeni dio visokoškolskog kurikula. Mnogi studenti su kroz projekt ostvarili svoje prve profesionalne kontakte, sudjelovali u izradi svojih prvih poslovnih planova, a dio studenata je održao kontakt i nastavio suradnju s udrugama i nakon završetka ciklusa u kojima su bili uključeni.

Sve udruge uključene u projekt su se pokazale vrlo susretljivima i odgovorno su pristupile radu sa studentima. Udruge su uglavnom bez teškoća prepoznale korist koju im timovi studenata s Grafičkog i Ekonomskog fakulteta mogu donijeti u unaprjeđenju komunikacija njihovih aktivnosti i ciljeva s javnošću te osigurale mentore koji su vodili studente kroz realne projektne zadatke. Želja je fakulteta održati kontakte sa što većim brojem udruga kako bi se suradnja i rad sa studentima nastavio i nakon završetka projekta.

Kroz ovaj projekt osvijestili smo važnost postojanja vidljive i intuitivno razumljive svrhe rješavanja projektnih zadataka kao konteksta koji motivira učenje i razumijevanje stručnog gradiva. Prepoznavanje potencijala kojeg grafička struka ima u omogućavanju formiranja nazora, širenja ideja, poticanja aktivnog djelovanja i oblikovanju društava, snažan je motiv za proučavanje i usavršavanje njenih tehnika i tehnologija te ujedno odgaja buduće grafičare u osviještene i odgovorne dionike stručnih sektora i društva uopće. Fakultet će iz tih razloga nastaviti tražiti projekte koji će uključivati studente u rad udruga, a buduće suradnje s udrugama uključenim u ovaj projekt su već u postupku planiranja.

Smatramo kako je ovaj projekt fakultetima otvorio mnoga vrata za suradnju i proširio poglede na mogućnosti primjene metode DKU-a u nastavi. U budućnosti namjeravamo nastaviti razvoj i nadogradnju uspostavljenih modela u visokoškolskom obrazovanju kako bismo što bolje iskoristili puni potencijal pristupa DKU-a obrazovanju.

---

prof.dr.sc. Jesenka Pibernik;
mr.sc. Ivan Pučić; Trpimir Jeronim Ježić,
dipl.ing.techn.graph.; Teo Žeželj, mag.ing.
techn.graph.; prof.dr.sc. Lidija Mandić

3.2. Iskustvo udruga

Centar za promicanje kvalitetnog života „Labirint“

Mentorica: Andreja Pravdić

Našoj udruzi trebala je pomoć iz ekonomskih i grafičkih područja. Ujedno, kao organizacija civilnog društva koja u svoj rad redovito uključuje studente te im pruža mogućnost stručnog i profesionalnog razvoja, ovaj projekt smo prepoznali kao sjajnu priliku da spojimo to dvoje.

Uključenost studentica i članova udruge u razne aktivnosti otežavalo je usklađivanje rasporeda. Kako zbog navedenih razloga ne bi došlo do zastoja u provedbi, aktivnosti za koje nije bila potrebna direktna osobna komunikacija rješavali smo *on-line*.

DKU je metoda koja omogućava iskustveno učenje, za koje smatramo da je od izuzetne važnosti. Studenti imaju mogućnost profesionalno se razvijati korištenjem stečenih znanja u 'realnom' okruženju te na taj način učiti, stjecati iskustvo i profesionalnu sigurnost. Ujedno, imaju mogućnost u sigurnom okruženju 'eksperimentirati' te na taj način istražiti razna područja. To im omogućava da prije završetka studija osvijeste svoje profesionalne snage, kao i područja u kojima imaju potrebu za dodatnim usavršavanjem. Na taj način na tržište rada izlaze spremniji, a time ujedno i konkurentniji.

Uključivanjem studenata, koji su bili pod mentorstvom svojih nastavnika, udruzi su pružena stručna znanja koja su joj nedostajala.

Dvije predivne djevojke uključile su se punim srcem i pokazale visoku razinu motivacije. Izuzetan interes za rad naše udruge pokazale su i dodatnim angažmanom izvan dogovorenih projektnih aktivnosti. Suradnja je bila uspješna i ugodna, a svi definirani ciljevi su ostvareni.

Društvo za oblikovanje održivog razvoja - DOOR

Mentorica: Slavica Robić

DOOR se uključio u ovaj projekt jer i sam provodi projekt vezan uz društveno korisno učenje te prepoznaje nužnost ove metode u obrazovanju mladih. Također, s obzirom na pozitivan rast i razvoj organizacije, DOOR mladim ljudima nudi iskustvo u više područja – pokrivajući i potrebe marketinga i grafičkog dizajna, koji su bili naznačeni u pozivu za uključivanje u projekt „Održi se znanjem“.

Izazovi u provedbi DKU-a bili su planiranje vremena, u smislu dogovora za odrađivanje pojedinih sastanaka između DOOR-a i studentica, s obzirom na to da je svaka strana imala poprilično popunjen raspored. Preporuka je planirati aktivnosti DKU-a dosta unaprijed, kako ne bi dolazilo do problema oko dogovora.

S obzirom na to da se radi o novom iskustvu za sve, uočeni su problemi u razumijevanju pojedinih zadataka te njihove provedbe, između ostalog zbog nedovoljnog razumijevanja o kakvoj se metodi učenja radi. Rješenje je jasnije tripartitno komuniciranje te pojašnjenje značenja DKU-a sudionicima koji tek ulaze u program.

Smatramo da je metoda DKU-a dobra jer pridonosi razvoju znanja i vještina uključenim studenticama i studentima, dodanoj vrijednosti organizacije koja s njima radi te obogaćivanju zajednice u kojoj se i za koju se radnja odvija.

Sudjelovanje u projektu DOOR-u je donijelo dodanu vrijednost u radu, priželjkivane rezultate, nova kvalitetna poznanstva i potencijalni nastavak suradnje.

Suradnja sa studenticama koje su bile angažirane u DOOR-u bila je odlična – postignuta je većina zadanih/predviđenih radnji u realnome vremenu, na obostrano zadovoljstvo.

Hrvatska udruga za mirenje - HUM

Mentorica: Suzana Fugaj

Kako za HUM i mirenje znaju samo pravnici, cilj nam je bio povećati vidljivost među ostalim strukama i korisnicima kroz društvene mreže, u čemu je ključno povezivanje grafičkog i marketinškog znanja.

Također, radu HUM-a u mnogočemu pomažu volonteri. Kako nam se javljaju uglavnom studenti pravne struke, a zalažemo se i vjerujemo u timski rad i interdisciplinarnost, ovaj projekt bio je dobra prilika da se rad HUM-a i mirenje predstavi i studentima drugih fakulteta. S obzirom da kao udruga nismo u mogućnosti plaćati stručnjake koji bi nam pomagali u planiranju i ostvarivanju marketinških planova i grafičkoj izradi vizuala za društvene mreže i razna događanja te web stranicu, pomoć studenata Ekonomskog i Grafičkog fakulteta bili su nam i više nego dobrodošli.

S obzirom na obveze studentica, dogovarale smo termine u kojima su obje bile slobodne. Nedovoljna informiranost o mirenju, što je osim izazovnosti bilo istovremeno i pozitivno, jer su mogle pristupiti radu i pomoći u promoviranju mirenja među građanima koji također nisu upoznati s izvan sudskim načinom rješavanja sporova.

Metoda DKU-a je izvrsna. Osim što su studentice imale priliku stečena znanja i vještine kroz studij upotrijebiti u praksi, dodatna korist je bio i rad u paru. Takav rad potiče studente na aktivno sudjelovanje i kritičko mišljenje, što je posebice važno u sektoru civilnog društva. Studenti stječu praktična iskustva, što je važna nadogradnja na teoriju.

HUM i sam propagira aktivizam, kao i preuzimanje odgovornosti te se zalaže za timski rad i interdisciplinarnost. Pri tome su važne komunikacijske vještine, o kojima smo u osnovama podučile naše studentice, što znači da su imale priliku naučiti i nove „soft“ vještine.

HUM-u su studentice pomogle kroz prijedloge o poboljšanju promocije/bolje vidljivosti, kao i redizajnu web stranice. Također su izradile tržišnu analizu, izradile vizuale promotivnih materijala, zahvalnica i potvrda o sudjelovanju za potrebe HUM-ove konferencije. Izrađene su analize konkurencije, analizirani postovi na društvenim mrežama, izrađeni su postovi za edukacije, proučile su izvješće o radu HUM-a za 2018. i izradile preporuku za bolju promociju rada HUM-a i veću vidljivost mirenja.

Osim navedenog doprinosa studentica, HUM je dobio dvije mlade promotorice HUM-a i kvalitetno provedeno vrijeme s njima, kroz koje smo puno naučili od njih. Zahvalni smo na upoznavanju s njima, kao i na druženju te zajedničkom učenju. Suradnja je bila izvrsna. Hvala svima koji su pomogli da se ostvari.

Ragbi klub Zagreb

Mentor: Hrvoje Bartolić

Ragbi klub Zagreb se uključio u projekt kako bismo pokušali riješiti probleme koje imamo u promociji našeg kluba i sporta, a najveći problem je broj ljudi tj. vrijeme koje je potrebno da se određene ideje i promotivne aktivnosti provedu u djelo.

Najveći izazov u provedbi bio je tehničke prirode - nabaviti dovoljno kvalitetnu opremu za snimanje kako bi konačan proizvod izgledao što bolje.

Smatramo kako je metoda DKU-a dobra, jer povezuje udruge koje trebaju stručnu pomoć i mlade ljude kojima je takav angažman koristan za stjecanje iskustva. Studenti su izradili video klipove u kojima su mladi igrači na šaljiv način pričali o raznim temama, a zapravo su približili ragbi široj javnosti.

Zajedničku suradnju ocjenjujemo jako dobrom, studenti su bili zainteresirani i osim dobrih ideja potrudili su se da se one realiziraju.

Zeleni klik!

Mentorice: Nikolina Turčinović Dupor i Daša Filipčić

Zeleni klik! uključio se u ovaj projekt zbog prepoznate važnosti društveno korisnog učenja za svakodnevno djelovanje udruge. Također, udruga se mora razvijati uz svladavanje vrlo širokog područja znanja, kao što su, primjerice, ona s područja marketinga, ekonomije, vizualnih medija, komunikacije i mnogih drugih te je nužno povezati se s ljudima i organizacijama koja takva specifična znanja imaju te učiti od njih ili s njima ostvariti dugoročnu suradnju.

Tijekom provedbe projekta udruga je sudjelovala u kvalitetnim edukacijama, koje su uključivale primjere dobre prakse raznovrsnih uspješnih društveno-korisnih modela, koji su našoj udruzi vrlo korisni u smislu učenja i u smislu motivacije u radu. Postoji još jedan važan element u sudjelovanju u ovom projektu, a to je povezivanje s mnogim drugim udrugama koje žele na sličan način pridonositi društvu i zajednici.

Ono što gotovo uvijek prati djelovanje udruge pa tako i naše, je nedostatak resursa, kako vremenskih, tako i financijskih, za obavljanje svega što smo zacrtali u našim planovima djelovanja. Nastojali smo tu situaciju okrenuti u pozitivnom smjeru te pokazati studenticama način funkcioniranja udruge kako bi stekle iskustva s kojima se dosad nisu imale priliku susresti, a koja bi mogle iskoristiti u svom budućem profesionalnom radu. Tijekom provedbe smo također osmislili projektnu prijavu, u kojoj su sudjelovale studentice kroz osmišljavanje aktivnosti, organizaciju i dogovore s partnerima na projektu, pripremu projektnog proračuna te zajedničkog pisanja projektne prijave.

Naša suradnja sa studenticama bila je izvrsna te je smatramo višestruko korisnom za obje strane, a najveće je zadovoljstvo što smo i dalje u kontaktu te postoji mogućnost buduće suradnje, koliko to okolnosti budu dopuštale.

Društveno korisno učenje je metoda koja se u potpunosti uklapa u razvoj zajednice, koja je nužna za održivi razvoj društva uopće. Jedino su snažne, razvijene i povezane lokalne zajednice otporne na probleme koji se pojavljuju u modernom društvu, kao što su ekološki problemi, problemi socijalne nejednakosti i raslojavanja društva koji povlače mnoštvo drugih, zbog kojih velik broj ljudi ne može zadovoljiti ni osnovne potrebe, dok uzak krug privilegiranih upravlja svijetom na potpuno neodrživ način.

Osim već spomenutih novih stručnih znanja koja smo dobili od stručnjaka uključenih visokoobrazovnih ustanova, dobili smo uvid u način djelovanja dobrih primjera prakse društvenog poduzetništva i održivog razvoja zajednice. Povezivanje s ostalim udrugama uključenima u projekt također je dodana vrijednost projektu.

Suradnja s obje studentice bila je izvrsna na više razina: novim znanjima koja su nam prenijele s područja svog studija, ali i kao mlade osobe koje imaju svjež i moderan pristup, osobito u području komunikacijskih metoda, marketinga, ali i ekonomskih znanja koja su važna za održivost udruge.

Raduje nas što smo i po dovršetku projektnih aktivnosti zadržali komunikaciju te ćemo nastojati nastaviti suradnju i u budućnosti.

Živi Atelje DK

Mentori: Saša Kralj i Cyrille Cartier

Živi Atelje DK je fizička platforma, prostor, s idejom da se tu susreću i obogaćuju raznolikosti, i gdje se granice koje inače postoje samo u umu pojedinca, transformiraju u komunikaciju. Projekt DKU-a je bio prilika za organsku nadogradnju naših sadržaja i obogaćivanje iskustva za članove udruge, korisnike naših sadržaja i za studente koji još nisu bili u doticaju s našim pristupom radu, umjetnosti i komunikaciji.

S druge strane, mogućnost doprinosa mladih s Ekonomskog i Grafičkog fakulteta donijela je novu kvalitetu našoj udruzi kojoj nedostaje angažiranih osoba za ekonomske izazove, kao što je kreiranje web shopa te za grafička rješenja u transkulturnoj komunikaciji.

Najveći izazov odnosio se na usklađivanje vremena za konstruktivni doprinos studenata s neočekivanim preprekama koje život stavlja pred sve dionike u nekom projektu, koje ovise o mnogim okolnostima.

DKU je izuzetno kvalitetan pristup, jer se u modernom urbanom okruženju omogućuje poništavanje jaza između aktivnog uključanja u život i knjiškog znanja koje nema životnog, iskustvenog konteksta.

Udruge, kao što je naša, dobivaju mogućnost korištenja ekspertize i entuzijazma studenata i ostajanja u kontaktu s populacijom koja je često, tako se nama čini, izvan konkretnih napora za boljitak društva i odvojena od realnog života.

Udruga je napravila veliki pomak u kreiranju web shopa koji pomaže našem radu s osobama koje žele da im Hrvatska postane dom. Tu je entuzijazam i znanje studentice s Ekonomskog fakulteta bilo vrlo važno. Kreirali smo i jedno komunikacijsko sredstvo (adaptirani kamishibai za vizualno pričanje priča) koje ćemo također koristiti u radu s osobama koje žele da im Hrvatska bude dom. To je sredstvo vizualne transkulturne komunikacije i student s Grafičkog fakulteta autor je tog projekta.

Suradnju sa studentima ocjenjujemo vrlo pozitivnom. Voljeli bismo biti kontinuirani partner u takvoj inicijativi i nadamo se da će se DKU kao metoda održati i dobiti još širu podršku.

3.3. Iskustvo studenata

Centar za promicanje kvalitetnog života „Labirint“

Ines Matošević,
Ekonomski fakultet-Zagreb

Činilo mi se zanimljivo uključiti u projekt i kao odlična prilika da naučim nešto novo te da upoznam nove ljude. Većinu stvari o kojima smo pričali na sastancima sam znala, ali tijekom angažmana u udruzi nisam znala kako riješiti neke probleme u kratkom vremenu.

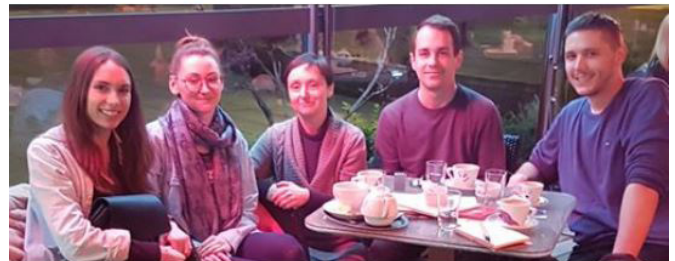
 Udruga Labirint
30. ožujka 2019. · 🌐

✓ Svida vam se ▾ ***

Krajem prošle godine u sklopu projekta "Održi se znanjem - pokreni zajednicu", Labirintu su se pridružile Monika i Ines, dvije sjajne djevojke koje nam pomažu u razvoju plana bolje vidljivosti udruge.

Ovaj tjedan su im se pridružili Matej i Toni, a čekamo još i Anu.

Sjajna mlada ekipa 🥳

Za suradnju s udrugom nemam nikakve zamjerke, moja mentorica Andreja bila je super i dobro smo se slagale od samog početka. Suradnja s Monikom s Grafičkog fakulteta je isto bila odlična. Od kada smo se upoznale, izvrsno smo se slagale i razumjele jedna drugu. Također, dok smo bile angažirane u udruzi, često smo se čule i razmjenjivale ideje vezane za projekt.

Meni se metoda DKU-a pokazala kao dobra jer se može čuti više mišljenja i savjeta od grupe ljudi s kojom radiš.

Društvo za oblikovanje održivog razvoja - DOOR

Katarina Matunec,
Ekonomski fakultet-Zagreb

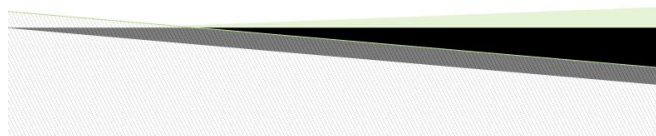
Prijavila sam se jer se projekt se činio kao odlična prilika za stjecanje relevantnog iskustva prilikom završetka studiranja. Nisam se prevarila i sudjelovanje je ispunilo moja očekivanja.

Sudjelovanje u projektu mi je pružilo znanja o djelovanju neprofitnih organizacija, imala sam priliku steći iskustvo u istraživanju tržišta, analizi društvenih mreža i konkurencije. Upoznala sam izvrsne ljude koji se trude pomoći društvu i drago mi je da sam dala svoj mali doprinos tome. Suradnju s udrugom DOOR ocjenjujem veoma pozitivnom, posebno mi se svidio njihov profesionalni pristup rješavanju problema zagađenja okoliša i energetskog siromaštva.

DOOR ISTRAŽIVANJE

Cilj istraživanja: Ustanoviti zadovoljstvo trenutnim sadržajem i dobiti prijedloge za nove vrste sadržaja.

Katarina Matunec

Suradnja sa studenticom s Grafičkog fakulteta mi je bila iznimno vrijedna jer mi je dala priliku za razmjenu različitih iskustava i znanja, zajednički smo došle do novih ideja te naučile kako pristupiti izazovima koji su pred udrugama.

Metoda društveno korisnog učenja je nešto čemu ne mogu pronaći negativnu stranu. Pozitivno je za studente jer imaju priliku steći relevantno iskustvo u struci, pozitivno je za udrugu, jer mladi studenti nude nove i svježije ideje i pozitivno je za društvo jer je još više ljudi osviješteno o društvenim problemima koje udruge želi riješiti.

Svakako bih htjela nastaviti suradnju s udrugom te ću i dalje pratiti njihove aktivnosti putem društvenih mreža i podržavati njihovo djelovanje.

Hrvatska udruga za mirenje - HUM

Sandra Djermanović,
Ekonomski fakultet-Zagreb

Za projekt sam saznala na fakultetu preko Ureda za savjetovanje i razvoj karijera. Zainteresirala me ta ideja zbog toga što do tada nisam razmišljala o uključivanju u rad neke udruge te se pružila prilika za pobliži uvid kako se i što se tamo radi. Želja za otkrivanjem nečeg novog i nepoznatog navela me je da postanem dio projekta.

Tijekom odvijanja projekta naučila sam i poboljšala neke svoje vještine. Rad u timu i dogovaranja prije same izrade pojedinog zadatka pružilo mi je uvid o tome kako zajedničkim razmišljanjem i idejama možemo puno toga ostvariti. Uz razne radionice na kojima sam sudjelovala tijekom projekta i rad u samoj udruzi poboljšala sam svoje vještine prezentiranja i komuniciranja. Što se tiče profesionalnog razvoja, imala sam priliku raditi na nekim analizama koje sam prije vidjela više u teoriji nego u praksi. Istraživala sam sve ono što ne znam, a što će mi biti od koristi. Vidjela sam kako funkcionira i administracija i financijski dio. Susrela sam se s područjem za koje nisam nikad čula, a postalo mi je zanimljivo. Uz sve to, upoznala sam nove drage ljude koji su cijeli ovo 'putovanje' učinili lakšim i ljepšim.

U projektu sam bila angažirana u Hrvatskoj udruzi za mirenje. Kako nikad prije nisam čula za ovu udrugu niti za pojam mirenja, bilo mi je još zanimljivije biti dio procesa. Naučila sam puno toga, od toga što je mirenje, kako rade i što rade, koji su im ciljevi i gdje se vide u budućnosti. Smatram kako je suradnja bila pozitivna s obje strane, svi smo nešto naučili. Svidjelo mi se to što su svi, od mentorice pa do osnivača, vrlo otvoreno pričali s nama o svim aspektima rada udruge. Otvorena komunikacija, mogućnost iznošenja vlastitih ideja i davanja mišljenja o svemu pokazala mi je da i oni cijene nas i našu uključenost u rad udruge.

Rad sa studenticom Anom s Grafičkog fakulteta omogućio mi je da vidim što oni rade. U ovom zajedničkom projektu, imala sam priliku i vidjeti kako ona radi u pojedinim programima i kako zapravo imamo različita viđenja određenih stvari. Timskim radom smo rješavale sve nedoumice i jedna drugoj bile podrška.

Smatram kako je metoda DKU-a dobra zbog pružanja prilike za upoznavanjem nečeg novog, s čim se većina od nas ne bi imala prilike susresti da nismo bili dio projekta. Nauči se puno toga o različitim područjima, dobije se uvid u poslovanje nečega drugačijeg nego što smo navikli te se uz to poboljšavaju ostale osobne vještine kao što su timski rad, komunikacija, prezentiranje i slično.

Nažalost zbog studentskih obaveza i studentskog rada nisam nastavila s daljnjim angažmanom u udruzi

Ana Škrlec, Grafički fakultet

U projekt sam se uključila kako bih stekla praktična znanja te kako bih svojim radom doprinijela zajednici.

Pohađanjem radionica naučila sam korisna znanja o sebi te drugim osobama i interakciji između ljudi. Ta znanja poslužila su mi za rad na sebi i za osobni napredak. Suradnjom s Hrvatskom udrugom za mirenje – HUM, naučila sam puno toga o poslovanju i radu s ljudima.

Svi iz udruge su jako dragi i susretljivi. Vrlo rado su mi pomogli i pokazali sve što je trebalo. Profesionalni su u svom radu. Ako bih ih ocjenjivala to bi bilo 5/5.

S kolegicom sam uvijek mogla lako komunicirati, dobro smo surađivale, lako dolazile do rješenja koja su nam trebala. Kolegica je uvijek svoj dio zadatka profesionalno odrađivala i bila je motivirana za rad.

Metoda DKU-a je vrlo korisna, jer studenti mogu naučiti puno korisnih stvari kroz angažman u udruzi. Mogu se primijeniti znanja koja se stječu tijekom obrazovanja te naučiti brojna nova, vezana uz struku i šire. Što se tiče udruga, smatram da i one mogu imati korist uključivanjem u ovaj projekt.

Nastavila sam surađivati s udrugom i nakon angažmana, jer mi se svidjela naša zajednička suradnja tijekom projekta.

Ragbi klub Zagreb

Antonio Besek, Ekonomski fakultet-Zagreb

U projekt sam se uključio s određenom skepsom, no na kraju mi je i više nego drago što sam sudjelovao u projektu jer je u velikoj mjeri doprinijelo mom osobnom i profesionalnom razvoju. Osim što sam stekao nova i korisna iskustva, stekao sam i nove poznanike, prijatelje, što je na i najveća nagrada. Smatram kako smo i kolegica s Grafičkog fakulteta i ja s udrugom Ragbi klub Zagreb izvrsno komunicirali. Uvijek smo se uspjeli dogovoriti i postaviti ciljeve kao i plan izvršenja. Za kolegicu Anu s Grafičkog fakulteta imam samo riječi hvale. Nikada nije bilo problema te smo se oko svega mogli dogovoriti i maksimalno prilagoditi jedan drugome.

Smatram kako je DKU dobra metoda jer studentima daje priliku da u praksi primjene dosad naučeno na fakultetu, a i steknu nova znanja. Također, činjenica da smo ovim svojim radom uistinu pomogli nekome samo dodatno metodi DKU-a daje na vrijednosti.

Suradnju s udrugom nismo nastavili jer nažalost nemam vremena, iako bih to volio.

Ana Knežević, Grafički fakultet

Uključila sam se u ovaj projekt jer sam bila spremna učiti, upoznati kolege s drugog fakulteta i ujedno vidjeti kako je surađivati s osobom koja nije iz iste struke. Sudjelovanje u projektu pridonijelo je poboljšanju komunikacijskih vještina, vještine rada u timu, vještine vođenja, stekla sam osnovno znanje iz WordPressa. Suradnja s udrugom s kojom sam surađivala i s kojom sam i dalje u kontaktu bila je odlična, kao i suradnja s kolegom s Ekonomskog fakulteta.

Metoda DKU-a je dobra jer studentima omogućava rad u struci, upoznaju i surađuju s kolegama s drugih fakulteta što je rijetka prilika. Naravno, upoznavanje s udrugama i rad s udrugama daje određene vještine i iskustvo.

U kontaktu sam s udrugom radi mogućnosti nastavka suradnje.

Zeleni klik!

Petra Kardaš, Grafički fakultet

U projekt sam se uključila radi pripreme za budući posao te kako bih naučila bolje komunicirati s budućim poslodavcima. Prilikom izrade dizajna za određene zadatke u udruzi, naučila sam neke stvari koje dotad nisam znala, posebno što se tiše paketa Adobe programa. Također je i moja komunikacija postala kvalitetnija.

Suradnju s udrugom Zeleni klik mogu ocijeniti odličnom, kao i suradnju sa studenticom s Ekonomskog fakulteta od koje sam također ponešto novo naučila. Smatram kako je DKU dobra metoda, zato što se neke stvari ne mogu naučiti iz knjiga, već samo putem prakse i stvarnog života te ću nastaviti suradnju sa Zelenim klikom prema potrebi.

zelene kvartovske priče

- radionice održivog razvoja

Upoznajemo urbani okoliš kroz interaktivne šetnje kvartom. Istražujemo biljni i životinjski svijet, promatramo, učimo i aktivno pridonosimo stvaranju održivog suživota prirode i društva.

Radionice:
- Cijeli kvart kao botanički vrt
- Gradski safari
- Lov na zeleno blago
- Naš ekološki otisak

Organizira Centar za kulturu Trešnjevka u suradnji sa udrugom Zeleni klik!

Živi atelje DK

Karla Karabatić, Ekonomski fakultet-Zagreb

Najviše me privuklo to što sam htjela vidjeti na koji način se ekonomija i umjetnost mogu povezati. Ljubitelj sam umjetnosti, no s druge strane volim i studiram ekonomiju. Ovaj projekt mi je to omogućio kroz angažman u udruzi Živi atelje DK.

Na radionicama *coachinga* sam naučila kako se ponašati u određenim situacijama te kako postaviti realne ciljeve, što mi je puno značilo. Osim toga, bilo je lijepo otvoreno razgovarati s ljudima koji su ti praktički neznanci i naučiti mnogo toga od njih, samo od slušanja njihovih mišljenja i priča.

U udruzi sam dobila priliku umjetnički se izražavati, a ono važnije - postati osvještenu osobu zbog poznanstava s osobama koje su prešle put iz svoje zemlje u tuđu, susrećući se s predrasudama i unutarnjim borbama. Udruga me toplo primila i uvela u jednu njihovu zanimljivu priču, nudeći mi pogled na svijet iz jedne malo drugačije perspektive.

Dobila sam odlučnog kolegu, međutim naši projekti su bili na odvojenim granama, tako da smo si više bili podrška nego što smo konkretno radili skupa.

Apsolutno smatram kako je ovakva metoda potrebna, osobito na Ekonomskom fakultetu. Dobro je vidjeti da ekonomisti mogu raditi i u neprofitnim organizacijama i na taj način mogu otkriti jedan malo drugačiji svijet ekonomije.

Nastavila sam rad s udrugom i nakon angažmana tijekom projekta. Radimo i dalje na webshopu i ostalim planiranim projektima. Povezali smo se i jednostavno je prirodno došlo do nastavka suradnje.

Karlo Jurić, Grafički fakultet

U projekt sam se uključio jer sam želio nadograditi svoje znanje, prvenstveno sam smatrao kako će mi rad u udruzi pomoći kod komunikacijskih vještina. Fakultet je tu da nas nauči stručna znanja, ali dok u realnom kontekstu ne doživiš neki zadatak, kao što je ovaj projekt, uglavnom nisi svjestan vrijednosti naučenog i zadaci ti se čine bezvrijedni.

Način na koji se radi na ovakvim projektima naš rad diže na višu razinu, on poprima neku novu vrijednost i težinu.

Suradnja sa Živim ateljeom DK rezultirala je time da bolje ovladam realizacijom svoje zamisli, kako na papiru tako i na računalu. Dakle, veliki doprinos u mom vizualnom izražavanju. Isto tako, razvio sam dodatno sposobnost definiranja konstruktivnog narativa (od početne ideje za priču do njene vizualizacije) te se našao u situaciji istraživanja teme koja je bila važna za projekt. To sve doprinosi mom dizajnerskom načinu razmišljanja, jer sam kroz ovaj rad prošao kroz sve faze dizajniranja nekog proizvoda.

Suradnju s udrugom ocjenjujem odličnom. U fokusu su im ranjive skupine ljudi i usmjereni su na pomaganje. Takvo što držim kao odličan primjer altruizma. Odnos prema meni i našem radu bio je također odličan. U udruzi su imali razumijevanje za moje studentske obaveze, a rad s članovima je svakako bio ugodan. Rad sa studenticom s Ekonomskog fakulteta smatram također odličnim. Dogovori koje smo imali su uvijek bili ispoštovani. Nesuglasica nije bilo. Sve u svemu, jako ugodna suradnja.

Smatram da je metoda DKU-a odlična jer studenta dovodi u direktni kontakt s 'klijentima' za koje će danas sutra raditi. Ovo je odlična simulacija stvarnih događaja s kojima ćemo se susresti kada završimo fakultetsko obrazovanje. Ovakvim načinom rada doprinosimo sebi, a i pomažemo drugima (udrugama i korisnicima) što nas ne nadograđuje samo na profesionalnoj razini, već nadograđuje i našu osobnost te duhovni aspekt.

Suradnju s udrugom Živi atelje DK nastavio sam i nakon završetka projekta te namjeravam i dalje sudjelovati u aktivnostima udruge.

Što smo naučili?

Provedbom društveno korisnog učenja potiče se razmjena ideja i znanja između nastavnika, studenata i predstavnika organizacija civilnog društva te se pokreću zajedničke aktivnosti. Ovakva vrsta partnerstva važan je alat za poticanje suradnje između akademskog i civilnog sektora, bolje razumijevanje uloga i sinergijsko djelovanje za dobrobit zajednice.

Društveno korisno učenje odnosi se na učenje koje aktivno uključuje studente u širok raspon iskustava, koja donose korist drugim ljudima i zajednici, istovremeno unapređujući ciljeve određenog nastavnog programa na fakultetu. DKU proširuje učenje izvan akademskog okruženja; postavlja temelje za osobni rast studenata tijekom studiranja i šire.

Ono što je jedinstveno u društveno korisnom učenju je izravna primjena stečenog znanja i vještina u stvarnom životu, postiže se dublje razumijevanje sadržaja predmeta te pojačani osjećaj građanske odgovornosti.

Aktivnosti u zajednici kombiniraju se sa strukturiranom pripremom i promišljanjem studenata o iskustvu DKU-a. Primjena znanja stečenog u učionici u stvarnom okruženju omogućuje studentima bolje razumijevanje stečenog znanja i vještina tijekom studiranja.

Iskustvo društveno korisnog učenja nadilazi tradicionalno učenje u učionici. DKU holistički integrira ciljeve učenja u nastavi s onima vezanim uz prioritete i rad u zajednici. Studenti sudjeluju u procesu DKU-a i kao učenici i kao članovi zajednice. Angažman u organizacijama civilnog društva studentima pruža priliku za kritičko promišljanje, učenje iz konteksta zajednice i oblikovanje vrijednosti temeljem iskustva.

Sintetizirajući teoriju i praksu, ova obrazovna metoda pruža smislenu i utjecajno životno iskustvo. Studenti grade odnose, rješavaju probleme, cijene osjećaj zajednice i stječu samosvijest. DKU može utjecati na nečiji karijerni put i povećati građansku odgovornost.

Iako relativno nova u Hrvatskoj, metoda DKU-a i povezivanje s civilnim sektorom doprinose jačem povezivanju i integraciji fakulteta u društvo i društvene promjene te se povećava i kvaliteta nastave. Pokazalo se da za uvođenje te metode ne trebaju velike institucionalne promjene, s obzirom da se manje izmjene nastavnih programa do 20% ne zahtijevaju komplicirane postupke.

Prilozi

Javni poziv za sudjelovanje u projektu

[Poziv udrugama]

Prijavite se za sudjelovanje u projektu "Održi se znanjem - pokreni zajednicu"!

Udruga ste s područja grada Zagreba ili Zagrebačke županije?

Želite unaprijediti vidljivost putem društvenih medija, promotivnih materijala, bolje web stranice ili izraditi marketinški plan svoje organizacije?

Zainteresirani ste da vam pomognu profesori i studenti Ekonomskog i Grafičkog fakulteta svojim znanjem, a u skladu s vašim potrebama?

Prijavite se za sudjelovanje u projektu!

Rok za prijavu je srijeda 25. travnja 2018. Svoje sudjelovanje možete prijaviti putem sljedeće poveznice:
[on-line prijavnica](#)

Aktivno se uključite u projekt #OdržiSeZnanjem!

Projekt će omogućiti studentima Ekonomskog i Grafičkog fakulteta u Zagrebu sudjelovanje u društveno korisnom učenju i suradnji s udrugama te međufakultetskoj suradnji. Projekt uključuje studente i nastavnike s oba fakulteta te 20 udruga u kojima će se provoditi metoda društveno korisnog učenja tijekom jednog semestra, četiri sata tjedno (ukupno 50 sati).

Projekt provodi ODRAZ-Održivi razvoj zajednice u partnerstvu s udrugom Life Potential te Ekonomskim i Grafičkim fakultetom u Zagrebu.

Planirano vrijeme provedbe praktične nastave u udrugama:

- ✓ zimski semestar, akademske godine 2018./19. (listopad 2018. - siječanj 2019.) - 5 studenata sa svakog fakulteta (ukupno 10 studenata) odradit će praktičnu nastavu u pet udruga
- ✓ ljetni semestar, akademske godine 2018./19. (ožujak - lipanj 2019.) - 10 studenata sa svakog fakulteta, (ukupno 20 studenata) odradit će praktičnu nastavu u 10 udruga
- ✓ zimski semestar akademske godine 2019./20. (listopad 2019. - siječanj 2020.) - 5 studenata sa svakog fakulteta (ukupno 10 studenata) odradit će praktičnu nastavu u pet udruga

Tijekom semestara studentima će biti pružena mentorska podrška od strane profesora, partnerskih udruga te predstavnika udruga u kojima studenti obavljaju praktičnu nastavu.

Nakon završetka studentskog rada u udrugama, u sklopu gostujućih predavanja na oba fakulteta, bit će predstavljen rad 20 udruga izravno uključenih u projekt, zajedno sa studentima koji su u tim udrugama obavljali praksu.

Koristi za udruge:

Interdisciplinarni tim studenata (po jedan sa svakog fakulteta) povezat će marketinška i grafička znanja te zajednički raditi na:

- ✓ poboljšanju vizualnog identiteta i povećanju vidljivosti vaše udruge u zajednici, što uključuje npr. pripremu letka i drugih promotivnih materijala, redizajn ili izradu nove web stranice, oglašavanje i promociju na društvenim mrežama i sl.;
- ✓ unaprjeđenju marketinških planova i sl.

Kriteriji za odabir udruga:

- ✓ imate sjedište na području grada Zagreba ili Zagrebačke županije;
- ✓ bavite se društveno korisnim radom, prvenstveno pružate usluge ranjivim skupinama ili djelujete u području održivog lokalnog razvoja;
- ✓ u mogućnosti ste pružiti mentorsku podršku studentima (napomena: mentor mora biti zaposlenik udruge);
- ✓ imate prostor za rad;
- ✓ dobro obrazložena motivacija i potreba vaše udruge za sudjelovanjem u projektu.

Predstavnici deset najmotiviranijih udruga imat će prilike sudjelovati na edukaciji o metodi društveno korisnog učenja (DKU) i načinima njene primjene.

Edukacija će se održati u tri dvodnevna trening-bloka u sljedećim terminima:

- ✓ 17. - 19. svibnja 2018. - Labin
- ✓ 18. - 19. lipnja 2018. - Čakovec
- ✓ 5. - 7. srpnja 2018. - Baranja

Svi troškovi boravka i sudjelovanja na edukaciji o metodi DKU pokriveni su od strane organizatora.

Sveučilište u Zagrebu
Grafički fakultet

Sveučilište u Zagrebu
Ekonomski fakultet

Poziv na predstavljanje projekta društveno korisnog učenja "Odrazi se znanjem - pokreni zajednicu"

Iskoristi priliku, uključi se u rad udruga i sudjeluj u projektu **#OdraziSeZnanjem!**

Četvrtak
25.10.2018.
13.30-15.00
Vijećnica

PRAKTIČNA NASTAVA U UDRUGAMA

Pitaš se koji su stvarni problemi u društvu?

Želiš istražiti kako svoje znanje i vještine
iskoristiti za dobrobit zajednice?

Želiš steći praktično iskustvo
uz mentorsku podršku za osobni razvoj?

ZANIMAJU TE SUPER EDUKATIVNE RADIONICE?

- ✓ Od ideje do projekta
- ✓ Načela održivog razvoja i Globalni ciljevi održivog razvoja
- ✓ Međusektorska suradnja i dobro upravljanje
- ✓ Digitalna komunikacija i oglašavanje

Predmeti s GFZG

Web dizajn 1 i 2 / Tisak i dizajn /
Multimedijske komunikacije 1 i 2

NA PRAVOM SI MJESTU! RASPITAJ SE, UKLJUČI I #OdraziSeZnanjem!

Europska unija

VIŠA REPUBLIKE HRVATSKE

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.
Ovaj projekt sufinancira Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske. Sadržaj ovog teksta isključiva je odgovornost ODRAZ-a.

Plan uključivanja studenata u rad udruga

PODACI O UDRUZI (popunjava predstavnik/ica udruge)	
Naziv udruge	
Web stranica	
Facebook stranica	
Ime i prezime mentora/ice	
Kontakt	
Područje djelovanja udruge	
Ključna potreba udruge koja se ovim projektom nastoji zadovoljiti (temelj za suradnju Udruge s interdisciplinarnim parom studenata)	

PLAN SURADNJE (popunjava predstavnik/ica udruge)	
Definiran cilj suradnje	
Opis poslova s jasno definiranim zadacima pojedinog studenta	
Ukupan broj sati	50 po studentu
Tjedni broj sati	
Datum početka suradnje	

Podaci o studentu/ici Ekonomskog fakulteta u Zagrebu (popunjava studen/ica)

Ime i prezime	
Broj telefona/mobitela	
E-mail adresa	
Smjer i godina studija	
Znanja i vještine koje student/ica želi unaprijediti radom u udruzi (<i>označite s x</i>)	Student/ica će nakon provedene praktične nastave u udruzi biti u stanju: ☐ analizirati i interpretirati podatke ključne za bolju promociju i vidljivost udruge u javnosti ☐ predložiti moguća rješenja definiranih problema ☐ predložiti novi ili unaprijediti postojeći marketinški plan udruge na jasan i zanimljiv način ☐ izraditi prijedlog komunikacijske strategije udruge ☐ osmisлити strategiju marketinga na društvenim medijima za udruhu ☐ kreirati objave na društvenim medijima ☐ obrazložiti prijedlog marketinške i komunikacijske strategije udruge ☐ unaprijediti vještine menadžmenta ☐ u suradnji s drugim/om studentom/icom povezati marketinška/ menadžerska i grafička znanja ☐ kreirati funkcionalan, atraktivan, koristan i jednostavan sadržaj ☐ koji će doprinijeti vidljivosti udruge u zajednici ☐ uspješno organizirati svoje vrijeme i radne zadatke te na taj način pospješiti radnu učinkovitost ☐ nešto drugo, navedite
Hobiji i interesi	

Podaci o studentu/ici Grafičkog fakulteta u Zagrebu (popunjava studen/ica)

Ime i prezime	
Broj telefona/mobitela	
E-mail adresa	
Smjer i godina studija	
Znanja i vještine koje student/ica želi unaprijediti radom u udruzi (<i>označite s x</i>)	Student/ica će nakon provedene praktične nastave u udruzi biti u stanju: ☐ prezentirati ideju i poruku grafičkog (vizualni identitet, promotivni ☐ materijali udruge i sl.) i/ili web rješenja na jasan i zanimljiv način ☐ primijeniti načela grafičkog/web dizajna u oblikovanju vizualne poruke ☐ izraditi i/ili prilagoditi dizajn za određeni grafički proizvod ☐ izraditi prijedlog redizajna ili novog web rješenja ☐ primijeniti odgovarajuće programske jezike i stručne računalne aplikacije ☐ obrazložiti vizualan koncept grafičkog/web rješenja ☐ u suradnji s drugim/om studentom/icom povezati grafička i marketinška/menadžerska znanja ☐ kreirati funkcionalan, atraktivan, koristan i jednostavan sadržaj koji će doprinijeti vidljivosti udruge u zajednici ☐ uspješno organizirati svoje vrijeme i radne zadatke te na taj način pospješiti radnu učinkovitost ☐ nešto drugo, navedite
Hobiji i interesi	

Planirani datumi sastanaka i opis postignutog napretka provedbe praktične nastave
(zajedno popunjavaju mentor u udruzi i studenti)

Nakon 10 sati	
Nakon 20 sati	
Nakon 30 sati	
Nakon 40 sati	
Završna ocjena nakon 50 sati rada	
Datum završetka suradnje	

U Zagrebu, _____

_____

Za udругu

_____

Student/ica Ekonomskog fakulteta Zagreb

_____

Student/ica Grafičkog fakulteta

Sporazum o provedbi DKU-a

Ime udruge, sa sjedištem u *adresa*, (u daljnjem tekstu: Udruga), *OIB*, zastupan od strane *ime i prezime, funkcija*

i

Student/ica ime i prezime, s prebivalištem u *mjesto, adresa*, rođen/a (dan, mjesec i godina rođenja), *OIB* (u daljnjem tekstu: Student/ica)

te

Ekonomski/Grafički fakultet Sveučilišta u Zagrebu sa sjedištem u *adresa*, (u daljnjem tekstu: Fakultet), *OIB*, zastupan od strane *ime i prezime, funkcija*

u svrhu definiranja provedbe metode društveno korisnog učenja (DKU) u Udruzi, planiranoj projektom 'Održi se znanjem pokreni zajednicu' te reguliranja međusobnih prava i obveza, zaključuju

SPORAZUM O PROVEDBI METODE DKU-a

Članak 1.

Student/ica se ovim ugovorom obvezuje dobrovoljno ulagati osobno vrijeme, trud, znanje i vještine tijekom provedbe metode društveno korisnog učenja u Udruzi, u razdoblju od *datum* do *datum*, u suradnji s Udrugom i studentom/icom *Ekonomskog/Grafičkog fakulteta*.

Udruga će zajedno sa studentima definirati Plan uključivanja studenta/ice u rad Udruge, voditi evidenciju o satima koje odradi student/ica te provoditi sastanke praćenja i evaluacije.

Članak 2.

U pružanju stručnih usluga Student/ica se obvezuje obaviti dogovorene poslove, uz podršku mentora iz Udruge i Fakulteta kojeg studiraju te udruga ODRAZ i Life Potential, a u skladu s Planom uključivanja studenta/ice u rad Udruge, koji je prilog ovom Sporazumu.

Student/ica se obvezuje pružati stručne usluge odgovorno i ozbiljno te sukladno opisu posla i u skladu s uputama koje primi od Udruge, tijekom 50 sati rada u roku od tri mjeseca.

Eventualne potrebe za odstupanjem dogovoriti će se zajedno s mentorom iz Udruge prilikom dogovorenih sastanka praćenja provedbe metode DKU.

Očekivanja studenta/ice su definirana u Planu uključivanja u provedbu metode DKU, koji se definira prije početka rada studenta/ice u Udruzi.

Konačan proizvod studenta/ice je besplatan, kao i rad i savjeti.

Članak 3.

Student/ica se obvezuje prisustvovati edukaciji iz komunikacijskih vještina i grupnom *coachingu* vezanom za obavljanje preuzetih obveza koju će osigurati i provoditi udruga Life Potential.

Student/ica će sudjelovati i u edukativnim radionicama za stjecanje dodatnih znanja i vještina za jačanje društvene odgovornosti i razvoj novih projekata u organizaciji i provedbi udruga ODRAZ i Life Potential.

Članak 4.

Student/ica se obvezuje evidentirati sate provedbe DKU za Udrugu te svoje dojmove i stečena znanja i uvide zapisati u refleksivni dnevnik na način dogovoren između Studenta/ice i mentora s fakulteta kojeg studiraju, a prema dobivenom predlošku.

Student/ica može raditi i od kuće, uz dogovor s mentorima iz Udruge i s fakulteta.

Članak 5.

Za mentorstvo studenta/ice od strane fakulteta bit će zadužen/a *ime i prezime nastavnika*, čija uloga obuhvaća (*svaki fakultet će definirati svoju ulogu*)

Za mentorstvo studenta/ice od strane Udruge bit će zadužen/a *ime i prezime*, koji/a će pružati pomoć studentu/ici i pratiti rad u skladu s Planom uključivanja studenta/ice.

Članak 6.

Udruga se obvezuje prije početka pružanja stručnih usluga osigurati Studentu/ici informacije o Udruzi, potrebama Udruge i izazovima s kojima se susreće te upute za rad u opsegu kapaciteta Udruge. Udruga se obvezuje Studenta/icu upoznati s njegovim/zinim pravima i obvezama, kao i pravima i obvezama Udruge.

Udruga će, u suradnji s Fakultetom, osigurati studentu/ici, pored mentora, i mjesto za rad, opremu i materijale potrebne za projekt.

Članak 7.

Student/ica je upoznat/a i suglasan/a da sve povjerljive informacije koje se tiču Udruge u kojoj radi mora čuvati i ne smije dijeliti s trećim osobama.

Članak 8.

Udruga, Fakultet te udruga Life Potential, kao i nositelj projekta ODRAZ se obvezuju tijekom ugovorenog trajanja provedbe DKU osigurati Studentu/ici stručnu i mentorsku podršku.

Ukoliko Student/ica to zatraži, Udruga će po završetku njegovog/zinog angažmana izdati Potvrdu o provedenom DKU.

Članak 9.

Student/ica potpisom ovog Ugovora potvrđuje da je upoznat/a da se njegovi/zini osobni podaci prikupljaju i obrađuju u svrhu definiranu ovih Ugovorom, a u skladu s pozitivnim propisima o zaštiti osobnih podataka i aktima Fakulteta i Udruge o zaštiti osobnih podataka te da prihvaća korištenje informacijskih servisa kojima Fakultet i Udruga podupiru procese vezane uz predmet Ugovora.

Članak 10.

Potpisom ovog sporazuma, sve strane se slažu s navedenim i potvrđuju da će se pridržavati uvjeta ovog Sporazuma. Sporazum je napravljen u četiri (4) istovjetna primjerka, od kojih po jedan primjerak zadržava svaka ugovorna strana te jedan udruga ODRAZ kao nositelj projekta.

U Zagrebu, datum

STUDENT/ICA

_____
Ime i prezime

UDRUGA

_____
Ime i prezime osobe zadužene
za zastupanje

FAKULTET

_____
Ime i prezime mentora/ice

FAKULTET

_____
Ime i prezime dekana

Refleksivni *on-line* dnevnik

Refleksivni dnevnik dobar je psihološki alat kojim autor/ica dnevnika sam/a osvještava vlastito profesionalno i životno iskustvo te ono što je naučio/la iz tog iskustva. Upotreba refleksivnog dnevnika stoga naglašava utjecaj primjene metode društveno korisnog učenja (DKU) i na profesionalni i na osobni razvoj studenta uključenog u DKU tijekom rada u udruzi.

Ovim putem te pozivamo da iskoristiš priliku sudjelovanja u projektu "Odrazi se znanjem - pokreni zajednicu!" za rad na vlastitom profesionalnom i osobnom razvoju te posvetiš dovoljno vremena za refleksiju na doživljeno i ispunjavanje ovog dnevnika jer vjerujemo da će najviše od svih koristiti tebi. Uživaj!

(1) Opiši vlastito iskustvo društveno korisnog učenja u udruzi! S kojim izazovima sam se susreo/la pri obavljanju dogovorenog zadatka u struci? Kako je tekla komunikacija sa suradnicima? Kako bi opisao/la ulogu udruge s kojom surađuješ te s kojim se izazovima udruuga susreće u zajednici/svom radu?

(2) Kako se iskustvo rada u udruzi odražava na mene? Kakav dojam je to iskustvo ostavilo na mene?

(3) Što sam naučio/la i kako ću naučeno primijeniti u budućnosti?

(4) Označi znanja i vještine koje si unaprijedio/la ovim iskustvom (student/ica Grafičkog fakulteta)

- ✓ prezentirati ideju i poruku grafičkog (vizualni identitet, promotivni materijali udruge i sl.) i/ili web rješenja na jasan i zanimljiv način
- ✓ primijeniti načela grafičkog/web dizajna u oblikovanju vizualne poruke
- ✓ izraditi i/ili prilagoditi dizajn za određeni grafički proizvod
- ✓ izraditi prijedlog redizajna ili novog web rješenja
- ✓ primijeniti odgovarajuće programske jezike i stručne računalne aplikacije
- ✓ obrazložiti vizualan koncept grafičkog/web rješenja
- ✓ u suradnji s drugim/om studentom/icom povezati grafička i marketinška/menadžerska znanja
- ✓ kreirati funkcionalan, atraktivan, koristan i jednostavan sadržaj koji će doprinijeti vidljivosti udruge u zajednici
- ✓ uspješno organizirati svoje vrijeme i radne zadatke te na taj način pospješiti radnu učinkovitost
- ✓ nešto drugo, navedite

(4) Označi znanja i vještine koje si unaprijedio/la ovim iskustvom (student/ica Ekonomskog fakulteta)

- ✓ analizirati i interpretirati podatke ključne za bolju promociju i vidljivost udruge u javnosti
- ✓ izraditi prijedlog komunikacijske strategije udruge
- ✓ kreirati funkcionalan, atraktivan, koristan i jednostavan sadržaj koji će doprinijeti vidljivosti udruge u zajednici
- ✓ kreirati objave na društvenim medijima
- ✓ obrazložiti prijedlog marketinške i komunikacijske strategije udruge
- ✓ osmisлити strategiju marketinga na društvenim medijima za udruhu
- ✓ predložiti moguća rješenja definiranih problema
- ✓ predložiti novi ili unaprijediti postojeći marketinški plan udruge na jasan i zanimljiv način
- ✓ u suradnji s drugim/om studentom/icom povezati marketinška/menadžerska i grafička znanja
- ✓ unaprijediti vještine menadžmenta
- ✓ uspješno organizirati svoje vrijeme i radne zadatke te na taj način pospješiti radnu učinkovitost
- ✓ nešto drugo, navedite

Evidencija mentorske podrške nastavnika

Ime i prezime mentora/ice: _____

Ime i prezime studenta/ice: _____ JMBAG: _____

Predmet u sklopu kojeg se primjenjivao DKU: _____

Naziv udruge: _____

Termin	Datum	Opis mentorske aktivnosti	Broj sati
1.		<i>Npr. uvodni sastanak. Predstavljanje aktivnosti i dogovor o odgovornostima i aktivnostima studenta</i>	
2.		<i>Npr. povratne informacije na neki zadatak ili aktivnost u kojoj je student sudjelovao u udruzi</i>	
3.		<i>Npr. razgovor o refleksivnom dnevniku studenta (može se pojavljivati 3-4 puta ovisno o broju unosa)</i>	
4.		<i>Npr. razgovor o iskustvu iznesenom u refleksivnom dnevniku</i>	
5.		<i>Npr. završni sastanak i evaluacija cijelog iskustva rada s udrugom i primjene DKU</i>	
...			
UKUPNO SATI			

Potpis mentora/ice: _____

O projektu "Odrazi se znanjem - pokreni zajednicu"

Nositelj: ODRAZ - Održivi razvoj zajednice

Partneri: Life Potential, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Grafički fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Trajanje: 19. ožujka 2018. - 18. ožujka 2020.

Ukupna vrijednost projekta: 863.171,71 kn

Cilj projekta

Omogućiti studentima Ekonomskog i Grafičkog fakulteta u Zagrebu stjecanje novih znanja i vještina za razvoj zajednice, uspostavom održivog programa društveno korisnog učenja, suradnje s OCD-ima i međufakultetske suradnje.

Specifični ciljevi i aktivnosti projekta

(1) Osnajivanje stručnih kapaciteta uključenih organizacija civilnog društva i sveučilišnih nastavnika s Ekonomskog i Grafičkog fakulteta u Zagrebu za primjenu metode društveno korisnog učenja (DKU)

- ✓ Obuka nastavnika Ekonomskog i Grafičkog fakulteta i predstavnika udruga o metodi DKU-a i njenoj primjeni
- ✓ Posjete organizacijama - primjerima dobre prakse

(2) Primjena metode društveno korisnog učenja na Ekonomskom i Grafičkom fakultetu u Zagrebu

- ✓ Dopuna nastave metodom DKU-a za 13 predmeta na dva fakulteta
- ✓ Izrada planova uključivanja studenata u rad udruga u području unaprjeđenja marketinga, menadžmenta, izrade ili unaprjeđenja web stranica, multimedijске komunikacije i sl.
- ✓ Provedba metode DKU-a u udrugama uz mentorsku podršku > 40 studenata uključeno u rad 20 udruga

(3) Jačanje društvene odgovornosti sveučilišnih nastavnika i studenata na Ekonomskom i Grafičkom fakultetu u Zagrebu

- ✓ Edukativne radionice za stjecanje dodatnih znanja i vještina za jačanje društvene odgovornosti i razvoj novih projekata
- ✓ Gostujuća predavanja na fakultetima o radu udruga uključenih u projekt

Popis udruga

B.a.B.e. Budi aktivna. Budi emancipiran.

Centar za inkluzivne radne aktivnosti

Centar za kulturne djelatnosti

Centar za promicanje kvalitetnog života Labirint

DOOR - Društvo za oblikovanje održivog razvoja

Hrvatska mreža za ruralni razvoj

Hrvatska udruga za mirenje (HUM)

Humanitarna udruga Portal dobrot

Organizacija Status M

Ragbi klub Zagreb

Sirius - Centar za psihološko savjetovanje, edukaciju i istraživanje

Udruga Biom

Udruga gradova u RH

Udruga Igra

Udruga Neki novi klinci

Udruga Sindikat biciklista

Udruga Vestigium

Udruga za promicanje inkluzije

Zeleni klik!

Živi Atelje DK

Hvala svima na sudjelovanju!

